

**Fusionen er
på plads 5**

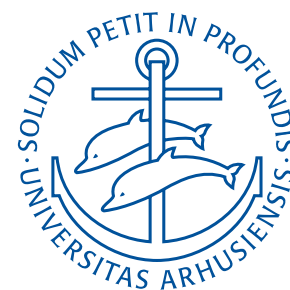
**Evolutionsteorien
ind i kunsthistorien 11**

**Hej for dig
og hej for mig 10**

KLUMMEN

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

19
21.11.05

Tid til nyt miks?

De fem fakulteter på Aarhus Universitet får i starten af 2006 deres første ansatte dekaner. Men hvad er det for en rolle, dekanerne skal udfylde, og er tiden ved at løbe fra fakulteterne som rammen om forskning, undervisning og administration?

Tiden kalder på tværfagligt samarbejde, og fakulteterne kan være en barriere for forskning og undervisning, der går på tværs af de eksisterende strukturer, mener flere forskere på Aarhus Universitet. En lektor i filosofi foreslår endda en helt ny tredeling af videnskaberne.

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen betragter fakulteterne som universitetets faglige grundpiller og slår fast, at der ikke bliver færre fakulteter på universitetet i hans periode som rektor. Til gengæld kan han godt forestille sig, at der kommer nye til.

Fire af de siddende dekaner siger til *CAMPUS*, at de vil søge deres egen stilling. Det gælder Bodil Due fra Humaniora, Erik Meiniche Schmidt fra Naturvidenskab, Tom Latrup-Pedersen fra Samfundsvidenskab og Carsten Riis fra Teologi. Dekanen på Sundhedsvidenskab, Søren Mogensen, overvejer endnu. Det kan han gøre frem til den 28. november kl. 12, hvor ansøgningsfristen udløber.

Tema side 3 & 8-9

Sammenhold og fællesskab

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen

De tekniske og administrative medarbejderes faglige organisationer på Aarhus Universitet besluttede for nylig at slå deres tre lokale foreninger sammen til én fælles forening, som er blevet døbt 3C. Foreningen rummer ansatte indenfor fællesoverenskomsterne StK, CO II og LC/OC.

Det er et godt initiativ, som jeg hilser velkomment i det fælles arbejde med at forbedre Aarhus Universitet som arbejdsplads. Der stilles stadig større krav til os alle, både ledere og medarbejdere, og vi bliver hver dag budt på mange spændende udfordringer i dagligdagen på universitetet. Sammenhold og fællesskab er meget vigtigt i arbejdet med at styrke og profilere Aarhus Universitet. Når universitetet er godt som arbejdsplads, står det endnu stærkere i den fremtidige konkurrence med andre universiteter i Danmark og i udlandet.

Sammenhold og fællesskab er meget vigtigt i arbejdet med at styrke og profilere Aarhus Universitet

En sammenslutning af de tekniske og administrative medarbejdere på universitetet i den fælles lokale forening 3C virker stærkt og fremsynet, og jeg er slet ikke i tvivl om, at foreningen vil blive til gavn for medarbejderne. Men også ledelsen har en interesse i, at medarbejderne står sammen. Med den nye forening vil vi hurtigt og smidigt kunne kommunikere med medarbejderne og sammen kunne styrke arbejdsmiljøet på Aarhus Universitet.

Vi forventer også at fortsætte arbejdet med at tilrettelægge en fleksibel og fremtidsorienteret personalepolitik i en løbende proces og med involvering af så mange som muligt af universitetets medarbejdere.

Det er godt for universitetet, at medarbejderne og deres faglige repræsentanter på Aarhus Universitet er kendt for at udvise stor samarbejdsvilje og er villige til at indgå i en konstruktiv dialog både med hinanden og med ledelsen. Begge dele er meget vigtigt for at få en stor arbejdsplads som Aarhus Universitet til at fungere optimalt.

Selv om det i nogle sammenhænge kan virke, som om der er forskel på den vinkel, medarbejdere og ledelsen tænker ud fra, så har vi mindst én fundamental fællesinteresse – nemlig at arbejde for at gøre en god arbejdsplads bedre rustet til at klare de udfordringer, som fremtiden vil stille os over for, og dermed sikre, at universitetet også i årene fremover vil være en af landets mest attraktive arbejdspladser.

JUST A MINUTE

The Era of the Faculties is not over

Monday, November 28th at noon signals the deadline for applying to become one of the first hired leaders at one of the five faculties at the University of Aarhus. After decades of elected deans, future deans will be appointed by the rector.

The idea of dividing universities into faculties is almost as old as the universities themselves. The University in Paris was the first to adopt the structure in the 13th century, but today

people are questioning its suitability. Several researchers from the University of Aarhus feel that there are drawbacks in the faculty structure with regard to teaching and interdisciplinary research: Associate professor of philosophy Steen Brock even suggests a completely new three-way division of the sciences into The Experimental Natural Sciences, Cultural Anthropology and the Non-Experimental Cultural Studies.

Rector Lauritz B. Holm-Nielsen makes it clear that the faculties are the academic pillars of the University. They are the foundation on which the long-term accumulation of knowledge is built. But they are not unchangeable, and the number five is not final: For example, he does not dismiss the idea of the Agricultural School becoming the sixth faculty should it be moved to Aarhus (p. 3 and 8-9).

Meeting on Education and Globalization

For many years, teaching has taken second chair at the universities compared to research, and now is the time to do something about it. This was one of the results of a Danish Globalization Counsel meeting on the 10th and 11th November. Søren Barlebo Rasmussen, dean at Copenhagen Business School, argues that it is necessary to place a higher focus on pedagogy in the devel-

opment contracts and inject capital into finding practical and systematic solutions for teaching that give students competencies for their future work in trade and business.

At the same meeting, the government introduced a proposal called World Class Higher Education – Vision and Strategy. In this, they call for the establishment of elite education,

meant for the most capable students at all levels. This is meant to mimic systems predominant in Great Britain and the United States, where high-level teaching goes hand-in-hand with high admission standards. This idea, and nine others, constitutes the government's recommendation for Danish education in their plan for Denmark in the Global Economy.

Culture and the theory of evolution

Culture is a clever way to drive the biological evolution forward. This sensational thesis comes from Professor Jacob Wamberg, who was awarded a doctorate last week for his dissertation in Art History. As something quite extraordinary in modern humanities research, he has used the theory of evolution to explain the development in landscape painting from cave paint-

ings to early modernity, the subject of the thesis.

In an interview with *CAMPUS*, Jacob Wamberg makes a case for the theory and for its reinstatement in humanities research on the past. He feels that the Humanities have to rethink the term 'culture' and place it in a wider natural historical context.

He believes that culture is a partici-

pant in nature's drive towards a certain goal. Jacob Wamberg also researches the borderlands between art, biology and technology, where he sees a development that gives the separation between culture and nature less and less meaning.

Jacob Wamberg's dissertation will be published in English next year by Aarhus University Press.

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.
Næste nummer udkommer 5. december.
Deadline for indlæg 28. november kl. 10.00.

Redaktion: Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr.
Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr.
Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen,
T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: Henvendelse på redaktionen.
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Tryk: Avistryk Nord A/S
ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kasper Thaarup
Studertermedhjælp

Fakulteter består – centre forgår

Der bliver ikke færre fakulteter på Aarhus Universitet i min rektorperiode – derimod kan der godt komme nye til, vurderer rektor Lauritz B. Holm-Nielsen, der lægger op til en ny rollefordeling mellem dekaner og rektoratet.

ORGANISATION

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen betragter fakulteterne som universitetets faglige grundpiller. Det fundament, som hele universitetets langsigtede vidensopbygning baserer sig på. Hellige er de ikke, og tallet fem er ikke noget endegyldigt tal, men skal der ske ændringer i universitetets organisatoriske opbygning, så skal det ske efter nøje faglige overvejelser og ikke på grund af akutte behov.

Landbohøjskolen nyt fakultet?

– Det bliver ikke i min tid som rektor, at der bliver færre fakulteter på Aarhus Universitet – det vil jeg godt love. Derimod er det langt mere sandsynligt, at der kommer flere til. Træffer de højere magter den rigtige beslutning, og flytter Landbohøjskolen til Århus, så kunne de fem nuværende fakulteter let blive til seks, vurderer Lauritz B. Holm-Nielsen.

Derimod kan han helt afvise rygterne om, at der på Aarhus Universitet skal oprettes et fakultet på ingeniørområdet.

– Vi har netop besluttet os for at indgå et samarbejde med Ingeniørhøjskolen i Århus, således at de tager sig af bacheloruddannelsen, mens kandidat- og forskeruddannelsen hovedsageligt kommer til at foregå på universitetet, siger rektor. Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning (HIH) bliver heller ikke et selvstændigt fakultet, når den ved årsskiftet fusionerer med Aarhus Universitet.

– Her bliver der tale om en form for selvstændig struktur for HIH, der skal forankres i universitetets fakulteter, og så må vi se, hvordan vi får HIH til at stortrives inden for disse rammer, siger rektor.

Behov for tværgående aktiviteter

Han ser det som en vigtig opgave for de to gamle universiteter i Køben-

havn og Århus, at de bevarer den faglige bredde og dybde, som fakulteterne repræsenterer.

– Vi har en større faglig bredde end alle de andre danske universiteter – og det forpligter. Vi skal sikre, at der løbende udvikles og vedligeholdes et vidensfundament også på områder, der ikke har samfundets aktuelle bevågenhed, siger han.

Men det er ikke ensbetydende med, at universiteterne ikke skal understøtte og videreudvikle det vidt forgrenede netværk af ad hoc-konstruktioner, der i dag eksisterer imellem og inden for fakulteterne og med institutioner uden for.

– Hvis vi ikke er i stand til hurtigt at opbygge centre eller andre ad hoc-konstruktioner, der kan modsvare nye behov for forskning eller uddannelse, har vi et stort problem.

– Jeg opfatter i høj grad universitetets organisation som en matrix, hvor der løbende opstår nye strukturer. Aarhus Universitet dækker i dag

hele spektret lige fra grundforskningscentre over centre, der ligner sektorforskningsenheder. Og det er både sundt og livsnødvendigt, at vi har den store dynamik på tværs af universitetets fagspektrum, siger han.

Ændret rollefordeling

Rektors klare udmelding om, at de fem fakulteter også vil bestå i hans tid, er ikke ensbetydende med, at den nuværende ledelsesstruktur er fredet; bl.a. ser han gerne rollefordelingen mellem dekanerne og rektoratet tilpasset de mange tværgående aktiviteter.

– Det er på tide at få præciseret, hvordan vi bedst leder og fordeler de forsknings- og undervisningsopgaver, der går på tværs af fakulteterne. I dag er ledelsesansvaret for mange af disse opgaver ofte placeret på flere fakulteter, og det er måske ikke hensigtsmæssigt. Derfor er det ikke utænkeligt, at vi fremover vil placere

ledelsesansvaret for flere af de tværgående aktiviteter hos rektor eller prorektor, eller måske hos en enkelt dekan, der i sidste ende selvfølgelig refererer til rektor, siger han.

– Det handler ikke om, at dekanerne skal afgive ledelseskompetence. Det handler om at få skabt en mere smidig og entydig ledelsesstruktur end den, vi har i dag, siger han.

En af de helt store opgaver for de dekaner, der i 2006 kan skrive ansat dekan på visitkortet, bliver at vedligeholde og skabe de fyrtårne inden for forskningen, som fremover skal tegne universitetet.

– Vi kan simpelthen ikke klare os i den internationale konkurrence, hvis ikke vi har faglige fyrtårne, som rager op internationalt. Det er og bliver en af de helt store opgaver, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Læs også side 8-9.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

ANDESBJERGENES PICASSO KOM FORBI

Lars Kruse/AU-foto

Et på alle måder storslået vægmaleri står tilbage efter den 67-årige bolivianske kunstner Alberto Medinas gæsteophold på universitetet. Her har Andesbjergenes Picasso, som han omtales, arbejdet på det værk, som nu pryder endevæggen på en tredjesal i Nobelparken hos Afdeling for Romansk.

Værkets farver og billedrytme fortæller om Medinas tro på livet og glæden. Men bag den er en ensomheden, lidelserne, protesten og oprøret, som han har oplevet den blandt minearbejderne i sin hjemby Oruro, der er en af verdens højst beliggende byer. De temaer indtager en central plads i hans værk, som det også fremgår af en aktuel udstilling i Nobelparkens sprogbibliotek, der slutter den 25. november. Samtidig har hans billeder et universelt udtryk, og Medina føler selv et kompositorisk slægtskab med Cobra-gruppen.

At Medina i det hele taget kom til Århus, skyldes en række lykkelige sammentræf, som tog sin begyndelse, da Ronnie Nielsen, studerende ved Latinamerikastudier, mødte ham på en studierejse i Bolivia og siden foreslog lektor Claudio Bogantes at få ham til byen. Den nu afgåede lektor har stået for arrangementet, der kom i stand efter en bevilning fra tidligere rektor Niels Chr. Sidenius, som fandt pengene på kontoen til udenlandske gæsteprofessorer. Under opholdet har Alberto Medina sideløbende holdt forelæsninger om sin kunst og om forholdet mellem kunst, historie og kultur i Latinamerika. /hh

Regeringen vil have eliteuddannelser

Og på Aarhus Universitet er der planer om Graduate Schools, der skal få flere til at tage en ph.d.-uddannelse.

TALENTPLEJE

Særligt kvalificerede studerende skal have mulighed for at udnytte deres potentiale. Derfor foreslår regeringen nu, at man opretter eliteuddannelser for de særligt dygtige, med særlig god undervisning og særlig høje adgangskrav.

Ved Globaliseringsrådets møde den 10.-11. november fremlagde regeringen debatoplægget *Videregå-*

ende uddannelser i verdensklasse – vision og strategi, med et forslag om at oprette elitekandidatuddannelser på et fåtal af landets universiteter, hvor kun de bedste bachelorer får adgang. Regeringen foreslår også, at der på udvalgte universiteter oprettes erhvervsorienterede eliteforløb for mindre grupper af dygtige studerende.

Oplægget foreslår også muligheden for, at flere unge forskertalenter

får mulighed for at kombinere slutningen af deres kandidatuddannelse med en ph.d. (den såkaldte 4+4-model, der allerede findes på Det Naturvidenskabelige Fakultet i Århus, *red.*).

Graduate Schools i Århus

På Det Humanistiske Fakultet har Akademisk Råd allerede nogle af disse tanker på sin dagsorden.

Dekan Bodil Due omtalte på rå-

dets seneste møde universitetets planer om at oprette en halv snes tværgående Graduate Schools, der skal dække hele universitetet.

I stedet for at de studerende skal afslutte deres femårige uddannelse, før det er muligt at søge om et ph.d.-stipendium, kan de på det femte år indgå i en Graduate School. Hvis evnerne så er til det, kan de fortsætte tre år yderligere og afslutte med en ph.d.-grad.

4+4-modellen skal sikre, at flere får den ph.d.-uddannelse, der i dag er den eneste reelle eliteuddannelse i Danmark.

I regeringens oplæg hedder det da også, at de dygtigste studerende ikke systematisk får tilbudt muligheder for at udvikle sig til det højeste internationale niveau.

Læs også side 10

Kasper Thaarup

Kristi fødsel blev professoratets “død”

Professor, dr.theol. Ole Davidsen har sagt sin stilling op, efter det er kommet frem, at dele af hans bog *Kristi fødsel* er afskrift. Han fortsætter som studielektor.

Professor i Ny Testamente ved Det Teologiske Fakultet Ole Davidsen har sagt sin stilling op fra 1. december. Det sker, efter det er kommet frem, at han i sin populærvidenskabelige bog *Kristi fødsel* fra 2000 har skrevet passager af fra den amerikanske teolog Raymond E. Browns bog *The Birth of Messiah*. Det var den svenske professor emeritus Birger Olson, der satte gang i sagen, da han i forbindelse med en anmeldelse af *Kristi fødsel* faldt over de tekstlige sammenfald mellem Ole Davidsens og Raymond E. Browns bog. I anmeldelsen, der

udkommer i et svensk teologisk tidskrift, skriver Birger Olson bl.a.: “Hele oplæg, dispositionen af lange passager, overskrifter og en stor del af indholdet. I sådanne tilfælde kommer jeg i tvivl, om jeg anmelder Brown eller Davidsen.” Anmeldelsen blev sendt til Det Teologiske Fakultet, som derefter iværksatte en intern undersøgelse. Den har nu resulteret i en aftale mellem universitetet, Dansk Magisterforening og Ole Davidsen, som betyder, at Ole Davidsen fratræder som professor og bliver ansat som studielektor.

To hensyn opfyldt
Dekanen ved Det Teologiske Fakultet, Carsten Riis, siger, at man med aftalen har fået to hensyn opfyldt. – For det første sætter vi en streg under, at der ikke skal være tvivl om de akademiske krav og standarder ved Aarhus Universitet. Der er nogle regler for god videnskabelig praksis,

og det, der er foregået her, opfylder ikke de regler. For det andet har vi sendt et signal om, at vi gerne vil tage et personalehensyn. Der skal være en proportionalitet mellem forseelse og konsekvens. Man kan godt træde ved siden af uden at træde lige luk i helvede. Ole er god underviser og en effektiv administrator, og hans doktordisputats står uanfægtet. Det vil vi kvittere for.

– *Ole Davidsens bog er en populærvidenskabelig bog. Er der ikke forskel på kravene til sådan en og til en videnskabelig afhandling?*
– Når det drejer sig om det, der er tale om her, nemlig et uacceptabelt og omfattende tekstligt sammenfald, så er det ligegyldigt, om det er en formidlingsbog eller en lærd artikel på tysk.

Mere undervisning
Ole Davidsen siger, at sagen ærgrer ham meget, men at han må videre og få det bedste ud af situationen.

DOKUMENTATION: UNIVERSITETETS AFGØRELSE

Efter en henvendelse fra en svensk kollega og efter en af rektor og dekanen foranlediget gennemgang af Ole Davidsens bog *Kristi Fødsel*, har Ole Davidsen konstateret, at det påviste tekstlige sammenfald med et andet værk, *The Birth of Messiah* er af et omfang, som i en uoverskuelig tid alvorligt vil hæmme eller invalidere Ole Davidsens virke som professor.

Ole Davidsen har derfor ansøgt om overgang til anden ansættelse og dermed andre opgaver. Dekanet deler fuldt ud Ole Davidsens vurdering af situationen. Universitetet har derfor med Dansk Magisterforenings tilslutning besluttet at imødekomme Ole Davidsens ansøgning.

Ole Davidsen overgår således efter ansøgning til ansættelse som studielektor med virkning fra 1. december 2005. Hovedarbejdsopgaverne vil herefter være:

- undervisning inkl. eksamen og vejledning
- faglig udvikling samt
- øvrige opgaver.

Den nærmere udmøntning heraf fastlægges af dekanen efter drøftelse med Ole Davidsen. I den givne sammenhæng pointeres dels, at omtalte bog ikke dannede grundlag for Ole Davidsens ansættelse som professor, og dels, at Ole Davidsens disputats og andre forskningsarbejder står uanfægtet.

TAP’er går sammen

Det teknisk-administrative personale (TAP) ved Aarhus Universitet har slået sig sammen i en fælles arbejdspladsklub. Klubben kalder sig 3C og står for de tre centralorganisationer StK, COII og OC, som organiserer den største del af det teknisk-administrative personale. Formanden for 3C-klubben, Aase Pedersen, er meget tilfreds med, at det er lykkedes at samle TAP-personalet i en fælles klub. – Det er en stor fordel, at vi nu kan samarbejde på tværs af organisationerne og spille mere samlet ud over for ledelsen på universitetet, når det gælder vigtige emner som personalepolitik, efteruddannelse og lønforhandlinger. Det ved jeg, at ledelsen også er tilfreds med, siger hun.

Det nye samarbejde kom så småt i gang efter et todages møde blandt de mange faglige grupperinger i foråret. – Vi får jo flere og flere opgaver, og det er et krævende, men også spændende job at være tilidsrepræsentant. Vi tror, den nye klub kan være med til at gøre samarbejdet indbyrdes og med ledelsen smidigere og mere professionel, siger Aase Pedersen.

Aarhus Universitet er det eneste universitet i landet, hvor størstedelen af TAP-personalet nu har lavet en fælles organisation. /hp

Konceptet “virksomhedsdating” vækker begejstring i det ganske land, bare ikke blandt studerende på Aarhus Universitet. De vægrer sig tilsyneladende ved at deltage.

DATING

Den første omgang Virksomhedsdating løb af stabelen tidligere på efteråret og var en overvældende succes, som gav genlyd langt ind på gangene i Videnskabsministeriet. Onsdag den 9. november var der tid til gentagelse af succesen. 150 studerende meldte sig til, men de fysiske rammer i Studenterhus Århus satte en begrænsning på 100 deltagere, som i øvrigt kom fra hele landet. Studerende fra Handelshøjskolen i Århus var især godt repræsenteret, mens kun 24 – mindre end en fjerdedel – kom fra Aarhus Universitet. – Det er for få, konstaterer Rasmus Jakobsen fra Projektzone.dk, som står bag arrangementet.

Forkerte virksomheder?
Han synes, det er ærgerligt, at AU-studerende ikke ser de unikke muligheder ved at deltage i virksomhedsdating. – Aldrig har så mange studerende mødt så mange potentielle arbejdsgivere og haft så mange jobinterview på en gang. I løbet af de sidste to måneder har vi haft besøg af statsministeren, borgmesteren i Århus, arbejdsløshedskasser og forretningskonsulenter, der alle er interesserede i at høre, hvad der lykkes i samarbejdet mellem erhvervsliv og universiteterne i Århus. Enkelte af de studerende kommer helt fra Køben-

Virksomhedsdating - et banebrydende initiativ – bare ikke lige for studerende fra universitetet.

Synnøve Ressem

havn og Odense for at være med i de par timer, arrangementet varer. Det siger lidt om, at virksomhedsdating er banebrydende, og at andre universiteter kan have glæde af at gøre noget tilsvarende, siger Rasmus Jakobsen. – *Kan fejlen være, at I samler den forkerte type erhvervsvirksomheder, og at jobbene måske passer bedst til økonomistuderende?* – Det passer absolut ikke, hævder konsulenten fra Projektzone.dk. – Vi har samlet 24 virksomheder, som dækker et vidt spektrum af jobmuligheder. Her er tilbud til alle typer studerende, understreger han og oplyser, at universitetet har fået rigelig med information, som er blevet sendt ud i god tid før tilmeldelsesfristen.

For traditionelle
Fuldmægtig Grith Thagaard Loft er ansvarlig for arbejdet med praktkantudveksling på Det Humanistiske Fakultet. Hun erkender, at humanisterne ligesom resten af de universitetsstuderende ikke har ladet sig tænde af muligheden for at virksomhedsdate. – Der kan være mange forklaringer. Mange tænker nok traditionelt og vil helst vælge det, de kender fra tidligere. Geografien kan også have betydning. Ikke alle virksomhederne, der stillede op til virksomhedsdating, hører hjemme i Århus. Måske blev det for stor en udfordring for nogle, lyder budet fra Grith Thagaard Loft. Hun mener desuden, at selv om humanisterne er ved at komme efter

det, så der stadig nogle, der ikke anser praktik som en naturlig del af uddannelsen. – Det vil ændre sig i 2006, hvor vi får nye bestemmelser, som vil gøre praktik til et fast element i studierne. Det vil nok styrke motivationen til at gå nye veje, men jeg tror også, at der er behov for en klarere markedsføring af virksomhedsdating blandt vores studerende. De skal have forståelsen af, at der findes job, som passer til deres kompetencefelt, og at ikke alt er skræddersyet til handelshøjskolefagene.

Synnøve Ressem

Synnøve Ressem er journalist på Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet og har været på et tomåneders erfaringsudvekslingsophold på AU.

Underprioriterede uddannelser

Forskning prioriteres højere end undervisning på universiteterne. Det skal der laves om på, for ellers står vi med institutioner, der ikke kan formidle deres stof, siger dekan fra Copenhagen Business School.

GLOBALISERING

Undervisningen på universiteterne prioriteres ikke højt nok. Det blev slået fast på konferencen om videregående uddannelser i Globaliseringsrådet i slutningen af uge 45, hvor ikke færre end seks danske ministre deltog. Fra alle sider lød det fra de indbudte gæster og oplægsholdere, at undervisningen trænger til en opprioritering i forhold til forskningen, og at der skal arbejdes mere med at sikre kvaliteten af uddannelserne. Statsminister Anders Fogh Rasmussen deltog i mødet og sagde på det efterfølgende pressemøde:

– Vi kommer ikke udenom, at der mange steder prioriteres højere at forske end at undervise. Forskning er vigtig, men der skal mere fokus på undervisning.

Kirsten Marie Kristensen deltog for Danske Studerendes Fællesråd (DSF), og hun havde et meget positivt indtryk af mødet.

– Selvfølgelig er det ikke godt, at undervisningen ikke har samme status som forskningen, men nu er det kommet på dagsordenen, og med regeringens oplæg og de holdninger, der blev givet udtryk for på mødet, vil jeg blive overrasket, hvis der ikke sker noget konkret, siger hun.

Udvidet forståelse for pædagogik
Baggrunden for kritikken er den manglende fokus på de kvalifikationer, der skal til for at formidle forskning. Det mener Søren Barlebo Rasmussen, dekan på Copenhagen Business School (CBS), som var en af oplægsholderne ved konferencen.

– Nu har vi gennem universitetsreformen og institutionernes udvikling de sidste mange år fokuseret på forskningen og senest på ledelsen af forskningsmiljøerne. Men vi står over for en ny fase i formidlingen af forskning, hvor det ikke længere er nok, at universiteterne producerer publikationer og forventer, at de studerende kan aftage det som læring. Vi har i den ene ende kravet om forskning af høj klasse og i den anden ende kravet om at få de studerende i job. Man kan frygte, at vi pludselig står med nogle institutioner, hvor de to ting ikke hænger sammen, siger han.

Hullet mellem forskning og kompetencer til jobmarkedet skal udfyldes i undervisningen, og ifølge Søren Barlebo Rasmussen er det pædagogikken, der skal justeres i.

– Vi har brug for at udvide vores forståelse af begrebet pædagogik. I dag er pædagogik den enkelte lærers evne til at formidle det faglige stof. Men det er lige så vigtigt for en god

uddannelse, at den enkelte lærer kan samarbejde med andre lærere, så man kan lave læringsforløb, der er tre- eller femårige. Mange lærere leverer input til en enkelt time, men hvordan det hænger sammen med de andre input, den stakkels studerende får i sin uddannelse, eller bare i løbet af den samme dag, har man overhovedet ikke overvejet, siger han.

Systematisk indsats

Kirsten Marie Kristensen mener, en af grundene kan være, at undervisningen ikke er fulgt med tiden.

– Det har altid været sådan, at de akademiske værdier var baseret på forskningen. Men med regeringens planer om at få flere unge gennem uddannelserne samt en mere broget studentermasse på universiteterne er der som aldrig før brug for at se på undervisningen. Det nytter ikke at undervise som for 30 år siden. Der skal nye tiltag til, siger hun.

Søren Barlebo Rasmussen har ideen til, hvordan problemet kan løses.

– Der skal sættes særlig og synlig fokus på pædagogisk udvikling i udviklingskontrakterne. Derudover skal vi bruge nogle udviklingspuljer, ikke for at lave mere forskning på områderne, men for at lave prakti-

Globaliseringsrådet efterlyser en opprioritering af undervisningen på universiteterne.

ske løsninger, der bygger på den viden, vi allerede har. Mange institutioner er allerede i gang, men der er intet sted, hvor der er en systematisk og målrettet indsats hele vejen igennem uddannelsen. Det har vi brug for, siger han.

Også Kirsten Marie Kristensen har en mulig løsning.

– I dag bestemmer universiteter-

ne selv, hvordan løntillæg til ansatte bliver fordelt, og det betyder i praksis, at man bliver belønnet for forskning. Vi mangler en lovgivning på området, så vi kan sikre, at også den pædagogiske indsats bliver belønnet, siger Kirsten Marie Kristensen.

Kasper Thaarup

Så blev Herning en universitetsby

– men universitetet hedder Aarhus Universitet.

FUSION

Herning kan til næste år smykke sig med titlen “universitetsby”. Det blev understreget ved Handels- og Ingeniørhøjskolens (HIH) netop afholdte minikonference om den kommende fusion med Aarhus Universitet.

– Politisk er fusionen på plads, og der forestår nu er større arbejde med at få de praktiske ting til at falde på plads, men det er ikke mit bord, siger videnskabsminister Helge Sander til *CAMPUS*.

– Jeg mener, at Aarhus Universitet har nogle fantastiske kompetencer, som man kan drage nytte af på HIH. Omvendt kan HIH byde på et erhvervssamarbejde, der i den grad kan befrugte det århusianske miljø, fortsatte ministeren.

Ifølge bestyrelsesformanden for HIH, Kenneth Iversen, er der ingen tvivl om, at der kommer til at stå Aarhus Universitet på skiltet ind til det nye universitet i Herning. Og her er han helt på linje med rektor Lauritz B. Holm-Nielsen fra Aarhus Universitet, der klart afviste et spørgsmål fra salen om at kalde den nye konstruktion for "Det Midtjyske Universitet".

– Aarhus Universitet er et stærkt brand, der er kendt ude i den store verden, sagde rektor med henvisning til den seneste ranking af universiteterne i THES, hvor Århus står stærkt. Det skal vi ikke lave om på. Hvis vi endelig skal kalde det noget andet, så skal det måske være "Det Jyske Universitet", sagde han med et glimt i øjet.

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen og videnskabsminister Helge Sander fik en snak om fusion på konferencen i Herning.

O.k. fra Undervisningsministeriet

De sidste knaster for en endelig fusion blev ryddet af vejen dagen efter konferencen, hvor prorektor Katherine Richardson (AU), prorektor Erik Ernø-Kjølhede (HIH) og bestyrelsesformand Kenneth Iversen (HIH) var til møde i Undervisningsministeriet.

– Vi havde et overordentligt positivt møde med Undervisningsministeriet, hvor vi drøftede videreførelsen af uddannelserne og økonomien. Undervisningsministeriet skal fortsat administrere hovedparten af uddannelserne og forbeholder sig ret til at flytte enkelte uddannelser fra HIH til andre institutioner, men ellers var der ingen problemer, siger en meget tilfreds Katherine Richardson.

– Der følger ikke penge med til fusionen, hverken fra Undervisningsministeriet eller fra Videnskabsministeriet, men det kom ikke bag på os. Undervisningsministeriets eneste betænkelighed var, om denne fusion er begyndelsen til en akademisering af de ikke-akademiske uddannelser – men det er jo slet ikke hensigten, siger Katherine Richardson.

Fusioner

Ud over fusionen mellem Aarhus Universitet og HIH er der i dag politisk grønt lys til en fusion mellem Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum og Syddansk Universitet. Men videnskabsminister Helge Sander tror ikke, at vi vil se flere af den type fusioner foreløbig. Derimod er han overbevist om, at der vil komme en

række fusioner mellem sektorforskningsinstitutionerne og universiteterne som den, der nu lægges op til mellem Landbohøjskolen og Danmarks JordbrugsForskning i Foulum.

– Vi vil helt klart se et tættere samarbejde mellem sektorforskningsinstitutionerne og universiteterne. Det kan være i form af konsortier, fusioner eller lignende. Det er bl.a. det, debatten i Globaliseringsrådet går på, siger han.

Fusionen mellem HIH og Aarhus Universitet forventes at træde i kraft den 1. januar 2006.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

To forskellige verdener

Campus på Sabanci Universitet er som en fredfyldt oase. Her er både squashbaner, et supermarked og et meget levende studiemiljø. Men kontrasten til det fattige og konfliktfyldte Tyrkiet er afgrundsdyb. Det er nemt at glemme i en bekvem dagligdag, hvor der bliver sørget for alt.

Sabanci har som det første universitet i Tyrkiet indført civile involverings-projekter som en obligatorisk del af uddannelsen. Özgür Hammercu, Ceren Sahin, Ahmet Sahin og Doruk Sart har alle været med i sådan et projekt. De har bl.a. været involveret i et miljøprojekt, undervist børn på en folkeskole og arbejdet på et børnehjem. Målet er at skabe aktive samfundsborgere, der gør noget for omgivelserne og ikke alene tænker på sig selv.

REJSEBREV

Af Jens Rønn Pedersen

– Den her campus er noget så deprimerende og kedelig. Alt er så pænt og nydeligt.

Ordene kommer fra en studerende, som jeg lige har spurgt, hvordan det er at leve på campus.

Og han har på sin vis ret. Her er så rent og fint, at det skinner alle vegne, men det har bestemt også sine fordele. To gange om ugen kommer der en for at støvsuge og vaske gulv på mit værelse. Det generer mig heller ikke, at jeg ofte fra mit vindue kan se gartnere gå og klippe og hakke omkring buskene.

Campus på Sabanci er på mange måder en fredfyldt, næsten klinisk oase, hvor man forledes til at glemme verden udenfor. I teorien kunne jeg blive her hele studietiden, for her er både supermarked, studenterklubber, squashbaner og en lille biograf.

Men man behøver bare at tage et kig på solnedgangen for at blive mindet om en anden side af landet. De smukke røde farver, der brydes over himlen, skyldes smog og røg inde fra Istanbul, som er en af de mest trafikerede byer i Europa.

Kulturchok

Campus er i det hele taget utrolig stille i forhold til den altid larmende storby. Det giver

gode muligheder for at koncentrere sig om studierne. Men med hele 47 forskellige studenterklubber er der også et levende campusliv. Her er alt fra en humorklub til en Atatürk-klub, og der er såmænd også en klub, der vil redde verden.

Generelt er Sabanci et meget frit universitet sammenlignet med andre. Der er f.eks. ingen regler om, at de studerende skal være hjemme på et bestemt tidspunkt. Den frihed er det dog ikke alle, der kan administrere. Nogle studerende bruger megen tid med at chatte foran computeren, mens andre kan finde på at spille amerikansk fodbold udenfor klokken tre om natten!

For mange er det virkelig et kulturchok at starte på stedet. De kommer måske fra et of-fentligt, forfaldent og gammeldags gymnasium, hvor der ikke er rum for selvstændighed og diskussion. På Sabanci Universitet forventes det derimod, at de skal tænke selv, og de studerende får simpelthen ved ankomsten at vide, at de skal glemme alt, hvad de har lært tidligere, og starte fra nul.

Tabuer på Sabanci

I Dunkin' Donuts ved siden af springvandet på campus henvender jeg mig til de fire studerende Özgür, Ceren, Ahmet og Doruk. Egentlig for at høre, om de har oplevet det som kulturchok at starte på Sabanci, hvor man kan tillade sig at sige alt. Men Ahmet køber ikke rigtig mit spørgsmål.

– Jeg synes ikke, man kan sige, at det er helt frit her på Sabanci. Når det handler om politiske emner, kan du sige, hvad du vil, så længe du holder dig inden for en vis grænse. Men går du udenfor, så kan du få problemer.

Svaret overrasker mig, fordi det strider mod, hvad jeg tidligere har hørt. De fire studerende forklarer videre, at der er stor forskel på, hvor liberale de enkelte undervisere er. Et par dage efter oplever jeg ved selvsyn en af de mere konservative af slagsen.

Jeg sidder i et klasselokale, hvor en amerikansk journalist, der har været i Irak, holder et foredrag. Han spørger forsigtigt ind til kurdernes vilkår i Tyrkiet, men bliver kun mødt med tavshed. Han spørger igen, hvorefter underviseren bryder igennem og siger, at det spørgsmål kan han ikke få noget svar på!

Hestekærre på motorvejen

Tyrkiet er et enormt land både befolkningsmæssigt og geografisk, og landet rummer nogle store modsætninger. Det moderne Istanbul og det tilbagestående overvejende kurdiske østlige Anatolien er to forskellige verdener. Men også Istanbul rummer mennesker, der kunne stamme fra forskellige tidsaldre. Den stigende grad af urbanisering har betydet, at en lang række tidligere bønder er flyttet til byen, og jeg har således oplevet det groteske syn at se en hestetruck på motorvejen.

Nok er Sabanci det mest generøse private universitet i Tyrkiet, men det kan ikke løbe fra, at det er et universitet for eliten, hvor unge fra de fattigste områder har meget ringe chancer for at blive optaget. Godt nok har universitetet det princip, at er du god nok, så skal økonomien ikke afholde dig fra at læse på stedet. Men i et land som Tyrkiet, som bruger relativt få penge på uddannelse, er der mange, der bliver tabt bag vognen allerede i folkeskolen, hvor

der kan sidde op til 60 elever i samme klasse.

Mange studerende på Sabanci Universitet har aldrig set de fattige områder, som ellers findes få kilometer fra universitetet. For at de studerende skal opleve, at en sådan fattigdom også er en del af Tyrkiet, har Sabanci som det første universitet i Tyrkiet indført civile involverings-projekter som en obligatorisk del af uddannelsen. Målet er at være med til at skabe aktive samfundsborgere, der gør noget for omgivelserne og ikke alene tænker på sig selv.

Rart at hjælpe andre

Özgür, Ceren, Ahmet og Doruk har alle været med i sådan et projekt. De har været involveret i et miljøprojekt, undervist børn på en folkeskole og arbejdet på et børnehjem.

– I begyndelsen kunne jeg ikke lide at komme der, men efter et stykke tid gav det mig en rigtig god følelse i kroppen. Det var rart at dele noget med andre. Og man lærer samtidig at arbejde sammen i en gruppe, forklarer Ceren om sin tid på en lokal skole i Istanbul.

Hun siger videre, at mange studerende i starten er med i projekterne, fordi de skal, men så senere bliver ægte involveret. Flere vælger endda at fortsætte frivilligt, efter den obligatoriske periode er slut.

Jeg vil egentlig gerne spørge mere ind til de civile projekter, men de fire studerende er færdige med at spise og skal videre i programmet. Selv går jeg hjem, smider jeg benene op på sofaen, tager en slurk af kaffen og prøver at hitte rede i mine – som altid – ulæselige noter, som jeg har taget under samtalen.

Der er sgu meget rart her på campus!

Jens Rønn Pedersen
læser statskundskab
ved Aarhus Universitet.

Vil du studere i Norden - Vi hjælper dig på vej!

www.HalloNorden.org

Sommerskole på vej i Århus

En sommerskole for kandidater fra Aarhus Universitet og Handelshøjskolen i Århus er måske en realitet fra næste sommer. En arbejdsgruppe arbejder med sagen og har nu indkaldt ideer til sommerskolens program.

Sommerskolen satser på at kunne udbyde bredere kursusforløb, end DJØF's sommeruniversitet og sommerskolen ved Copenhagen Business School tilbyder. Lektor Per Blenker fra Afdelingen for Virksomhedsledelse betegner

dem som "meget københavnerorienterede".

Han nævner Østasien som et godt eksempel på, at de to uddannelsesinstitutioner har meget at byde på. Handelshøjskolen kan for eksempel bidrage med viden om det managementmæssige ved outsourcing til Kina, mens Østasiatisk Afdeling kan formidle viden om sprog og kultur i Kina, og forskere ved Statskundskab kan bidrage med viden om den politiske situation i Kina.

Per Blenker ser også sommerskolen som en gevinst for underviserne.

– Man får mulighed for at formidle sin viden til en mere professionel og reflekteret målgruppe end sædvanligt. Målgruppen for sommerskolerne arbejder typisk med problemstillingerne i deres hverdag, og dermed får underviserne etableret en kontakt til praktikerne, siger han til nyhedsbrevet fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. /hh

Seniorklub trak fuldt hus

Jakob Mark/AU-foto

At dømme ud fra fremmødet til det stiftende møde er der en overvældende stor interesse for en seniorklub for ansatte og tidligere ansatte på universitetet.

Væggene truede med at revne, da seniorer fra Aarhus Universitet mødtes for at stifte deres egen klub. Der blev bare ved og ved med at komme folk, men hvor der er hjerterum, er der som bekendt også plads, så med god vilje og ditto humør blev der en siddeplads og en kaffekop til alle. Dermed kunne seniorklubben ved Aarhus Universitet officielt erklæres for stiftet.

Begivenheden fandt sted onsdag den

9. november. Prorektor Katherine Richardson bød velkommen og annoncerede, at hun allerede glædede sig til at blive medlem! Eftersom den nedre aldersgrænse er fastsat strengt til 60 år, er der endnu nogle år til. I mellemtiden lovede hun at gøre sit bedste for, at forholdene for det nye kontaktforum vil blive lagt godt til rette. På en humoristisk måde fik hun dog formidlet, at støtten nok ville blive mere moralsk end økonomisk.

I salen sad VIP'er og TAP'er side og side – fordelingen var ca. 50-50, og kønsfordelingen så ud til at være lige så velbalanceret. Nogle er allerede pensionister, mens andre stadig har fuldtidsjob.

Det stiftende møde gik med at godkende vedtægter samt med at vælge en bestyrelse, som foreløbig skal virke for et halvt år. Ikke overraskende faldt valget på ildsjælene bag seniorklub-initiativet, så bestyrelsen bliver den samme som ini-

tiativgruppen: Karl Pedersen, Birger Kaiser, Margit Ankerstjerne, Elin Tverskov og Ken Geer. Knud Erik Sabroe og Helga Lund blev valgt som suppleanter og Finn Petersen som revisor.

Bestyrelsens hovedopgave bliver at få klubben i gang og at sætte kursen for det videre arbejde. Om et halvt år er holdes en ny generalforsamling, hvor der skal vælges en mere permanent bestyrelse.

Synnøve Ressem

Hold hovedet oven vande!

Stud.scient.pol. Morten Østergaard er som ny på Christiansborg ved at lære at prioritere. Dag til dag-opgaverne fylder let så meget, at den langsigtede politik drukner.

POLITIKERKARRIERE

Masser af opgaver og henvendelser. Det er dagligdagen for et folketingsmedlem, har statskundskabsstuderende Morten Østergaard fundet ud af. Og det sætter han pris på, men uden prioritering risikerer han at drukne i de daglige opgaver. For at fungere som politiker er det afgørende at kunne vælge mellem, hvad der er vigtigt og mindre vigtigt, selv om det ofte kan være vanskeligt, erfarer han efter det første halve år som folketingspolitiker.

– Jeg er ved at lære, at jeg ikke kan give svar til alle. Ved at blive bedre til at tilrettelægge kan jeg præstere mere, konkluderer den radikale folketingspolitiker, der mangler det afsluttende speciale for at kunne kalde sig cand.scient.pol. fra Aarhus Universitet.

Mange borgere, organisationer og virksomheder kontakter politikere med deres problemer. De forventer, politikerne lytter og gør noget for at hjælpe, erfarer den unge århusianer. Politikerne er imidlertid lovgivere. De skal derfor kun tage de vigtigste og mest principielle sager op og give sig selv bedre mulighed for at tænke langsigtet, mener Morten Østergaard.

– Det er hårdt at skulle sige nej til

sager med uretfærdige regler og hårde personlige skæbner, siger den unge politiker, der ofte får lyst til at gå ind i sagerne.

Grønne til fadet

Hos Det Radikale Venstre får de nye folketingsmedlemmer lov til at komme til fadet.

– Vi bliver smidt ud i opgaverne uden faldskærm, siger Morten Østergaard. Han slår samtidig fast, at de andre gruppe-medlemmer altid er parate med gode råd, hvis de bliver spurgt. Der er en høj grad af kollegialitet, der måske også medvirker til, at han fremhæver:

– Jeg har intet imod uriasposter. Som ny og relativ ukendt giver det muligheder for det spotlight, politikere også er afhængige af. Det er ikke nok at gøre jobbet samvittighedsfuldt, vi må også gøre danskerne opmærksom på det, vi gør.

Selvom arbejdet som folkevalgt på Christiansborg tager mange kræfter og fylder mere end et otte til fire-job, har valget ikke ændret så meget for Morten Østergaard privat. Han har været aktiv i politik i mange år blandt andet som næstformand i partiet og kendte derfor det politiske liv indefra. Han erkender dog, at der har været mindre plads til et liv ved siden af politikken.

Pressefoto/Det Radikale Venstre

Uden prioritering risikerer en nyvalgt politiker at drukne i de daglige opgaver, siger den 29-årige statskundskabsstuderende og folketingsmedlem Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.

– Det kan fungere for andre politikere, så kan det også for mig, fortæller han. Morten Østergaard forestiller sig, at han kan pendle til København hver dag og være meget sammen med familien i de perioder, hvor Folketinget ikke har samling.

Vil blive i politik

Optimismen omkring privatlivet medvirker måske til, at den 29-årige politiker sagtens kan se sig selv som medlem af Folketinget i mange år.

– Lige nu har jeg lyst til at arbejde med politik og drive det så vidt, det kan lade sig gøre. Det er et privilegium at leve af at gøre noget vigtigt for samfundet, siger han.

Der er ingen garanti for en fremtid i politik. Ved sidste valg var Morten Østergaard ikke sikker på at komme i Folketinget, og han er klar over, at konkurrencen med de andre kandidater er benhård ved et valg. Hvis det ikke lykkes at fastholde mandatet, vil den radikale politiker enten bruge sin erhvervs erfaring fra et job som markedschef i en privat virksomhed eller opfylde en drøm om internationalt at arbejde for at gøre verden til et bedre sted at leve.

Til den tid vil han sandsynligvis også have en kandidatgrad på cv'et. Specialet skulle være lige på trapperne, siger han. Morten Østergaard har, som det er kutyme i dag, skullet lave en afleveringskontrakt med sin vejleder, da det har trukket noget ud med at få det gjort færdigt. Ud over studierne og det politiske engagement har Morten Østergaard haft fuldtidsjob i tre år.

Per Andersen,
freelance

/ scv@adm.au.dk

En hensigtsmæssig ramme?

Fakulteterne kan være en barriere for forskning og undervisning, mener to professorer. En tidligere dekan siger til gengæld, at de kan være nødvendige for at få et universitet til at hænge sammen vertikalt.

På RUC eksisterer de ikke, og på Handelshøjskolen i Århus er de nedlagt. På flere universiteter i udlandet har man også valgt at leve uden. Men på Aarhus Universitet lever fakulteterne i bedste velgående – endnu da. For måske er det også her et spørgsmål om tid, før den opdeling i fakulteter, der har været en del af universiteternes historie siden de allerførste af slagsen i 1200-tallet, er en saga blot.

– Jeg tror egentlig mest, det er inertien, der holder fakulteterne i live. Det er jo uhyre vanskeligt at slippe af med en konstruktion, der har eksisteret i så mange hundrede år, at man synes, den er naturlig. Der er ingen tvivl om, at trenden i videnskaben og de politiske signaler peger mod en opblødning af fakultetsgrænserne, og den kan jeg kun hilse

velkommen, siger dr.scient. Helge Kragh, der er professor ved Steno Institutet.

Usynlige barrierer

Han mener, der er ulemper ved fakultetsstrukturen set ud fra både et tværvideenskabeligt og undervisningsmæssigt synspunkt.

– Vi kender det i høj grad fra vores lille Afdeling for Videnskabshistorie, der formelt hører under Det Naturvidenskabelige Fakultet, men reelt har sådan en karakter, at vi hører halvt hjemme på humaniora og halvt på naturvidenskab. Det samarbejde med for eksempel historie og filosofi, men også med dele af samfundsvidenskaben, som burde være naturligt for os, er meget svært at få til at fungere i praksis. For eksempel er vores kontakt til Afdeling for Hi-

storie på Humaniora stort set nul, og jeg er ikke i tvivl om, at fakultetsstrukturen har en stor del af ansvaret, siger Helge Kragh.

Fakultetsbarriererne er ifølge Helge Kragh ikke af den store og synlige slags. Den er mere mental og kulturel. Man ser hinanden som værende del af forskellige miljøer. Historikere og filosofferne ser på videnskabshistorikere som en del af Det Naturvidenskabelige Fakultet, og videnskabshistorikere skal omvendt i mere end én forstand kigge hen over Universitetsparken for at finde humanisterne.

Rent praktisk er der også problemer i forhold til undervisningen.

– Når der laves kurser og undervisningstilbud, strikkes de jo sammen inden for fakultetsrammerne. Vi har fået etableret et beskedent undervisningssamarbejde med Afdeling for Idéhistorie, men selv det er vanskeligt. På RUC, som jeg kender godt, er mulighederne for at etablere undervisning og forskningsprogrammer på tværs af de traditionelle faggrænser meget større, siger Helge Kragh.

Må ikke stå i vejen

Professor Søren Keiding kender som leder af Center for Tekniske Kandidatuddannelser også til de snærende bånd, som fakulteterne kan være. Centeret er et tværfagligt og -institutionelt samarbejde mellem Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus om at uddanne civilingeniører i Århus.

– Det er helt sikkert, at fakulteter og institutter ikke altid er den mest hensigtsmæssige ramme for organisering af forskning og undervisning. Jeg vil ikke gå ind i en diskussion om, hvorvidt vi bør have fakulteter i fremtiden eller ej. Men jeg vil gerne

sige, at udfordringen for fakulteterne ligger i ikke at stå i vejen for fremtidige tværfaglige samarbejder, siger Søren Keiding.

Han ser de mange nye tværfaglige centerdannelser som et udtryk for, at det er her, dynamikken ligger.

– Det er centrene, der gør, at vi kan trække nye steder hen, og de vil få endnu større betydning i de kommende år. Men vi skal også huske på, midt i vores iver efter at lave nye rationelle og dynamiske strukturer inden for universitetsverdenen, at folks behov for identitet spiller en stor rolle. De fleste af os er stolte over at være en del af Aarhus Universitet, et bestemt fakultet og et bestemt institut, og man skal ikke underkende betydningen af det tilhørsforhold, siger Søren Keiding.

Vigtig administrativ ramme

Selv om fakulteterne måske af og til kan være en barriere i forhold til tværgående undervisning og forsk-

ning, er de måske nødvendige, når det gælder det administrative niveau. Fakulteterne er i hvert fald med til at få store universiteter til at hænge sammen vertikalt, mener forhenværende rektor og dekan på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet Niels Chr. Sidenius.

– Man kunne selvfølgelig altid vælge en anden form for organisering end fakultetsstrukturen, f.eks. funktionelt definerede og over tid varierende arbejdsfællesskaber. Men som en administrativ og politisk ramme, hvor der kan aggregeres synspunkter, tages beslutninger og distribueres information fra, tjener fakulteterne i dag en vigtig opgave, siger Niels Chr. Sidenius.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Langtidsholdbare fakulteter

Tanken om at opdele universitetet i fakulteter er næsten lige så gammel som de ældste universiteter.

Da de første universiteter blev grundlagt i 1200-tallet, blev de hurtigt opdelt i mindre enheder. På de største universiteter, som dem i Paris og Bologna, blev studenterne det første år opdelt i nationer efter deres geografiske herkomst. I Bologna var der helt op til tyve nationer, mens der i Paris kun var fire.

Nationsopdelingen blev dog relativt hurtigt fortrængt af andre opdelinger. En af dem var kollegieformen, der var hentet fra Middelalderens klosterscholer. Et kollegium var en stiftelse, der skaffede en bestemt kreds af personer husly og forplejning i forbindelse med deres uddannelse. Ved universiteterne i Cambridge og Oxford skød et hav af colleges op som selvstændige institutioner for studier og undervisning, og de fleste eksisterer stadig i dag.

Den mest langtidsholdbare opdeling af de tidlige universiteter var dog etableringen af lærerkorporationer i henhold til faglige områder og evner (*facultates*). Opdelingen i fakulteter udsprang af universitetets status som studie og læreanstalt. Fakulteterne blev således den organisatoriske ramme om undervisningen i de enkelte videnskaber, og det var her, man aflagde sine prøver og fik udstedt eksamensbeviset.

Hvad selve fakultetsopdelingen angår, kom universitetet i Paris til at sætte normen. Her opererede man fra begyndelsen med fire

fakulteter: det teologiske fakultet, det juridiske fakultet, det medicinske fakultet og artes fakultetet. Ambitionen var at dække det samlede kosmos af overleveret lærdom og videnskab, som var tilgængelig i Biblen og i kirkefædrenes skrifter, i romerretten og den kanoniske ret, i de medicinske skrifter af Hippokrates og Galen samt i de tilgængelige skrifter af antikkens filosoffer, først og fremmest Platon og Aristoteles.

Fakultetsopdelingen var fra begyndelsen hierarkisk, hvor det teologiske fakultet var det øverste efterfulgt af det juridiske og det medicinske fakultet. Tilsammen udgjorde de tre de "øvre fakulteter" og havde hver deres valgte dekan (*decanus*). Artes fakultetet var kendt som det "nedre fakultet" og fungerede helt frem til slutningen af 1700-tallet som forskole for de tre andre. Her blev der i propedeutisk øjemed undervist i de syv frie kunster: grammatik, retorik, logik, aritmetik, geometri, astronomi og musik. Efter fire til seks år gik man til eksamen, og hvis man bestod, kunne man kalde sig *magister artium* og begynde sit studium på et af de øvre fakulteter.

Kilde: *Universitet og videnskab* Hans Fink (m.fl.), Hans Reitzels Forlag 2003

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Ny tredeling af videnskaberne

Opdelingen i de fem nuværende fakulteter er ikke befordrende for et frugtbart samarbejde mellem fagene, mener lektor i filosofi Steen Brock, der foreslår en ny tredeling af videnskaberne.

Den nuværende opdeling i fakulteter ikke er en, der giver sig selv. Den er snarere udtryk for en politisk ideologi eller filosofisk konstruktion. Og den giver problemer, siger lektor i filosofi Steen Brock.

– Jeg mener, opdelingen i de forskellige fakulteter er skæv og giver en del problemer. Vi oplever det f.eks. i arbejdet med udviklingskontrakten, hvor vi på Det Humanistiske Fakultet skal formulere nogle fokusområder. De går tit på kryds og tværs af fakultetsgrænserne, og her hjælper det bestemt ikke processen, at bestemte fakulteter er ansvarlige for bestemte områder, siger Steen Brock og nævner fokusområdet

"Globalisering", der formelt hører hjemme på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, men som Humaniora og ikke mindst filosofferne gerne vil byde ind på.

Et andet problem opstår i forbindelse med ph.d.-uddelinger.

– Her er der nogle ressourcer og spilleregler, der gælder på Humaniora, men mange af de projekter, vi sidder og vurderer, har et indhold og nogle dimensioner, så de lige så godt kunne ligge i et andet regi, altså på et andet fakultet, siger Steen Brock.

Videnskabens ansigter

I bogen *Videnskabens ansigter*, der udkom i slutningen af sidste år (om-

talt i *CAMPUS* nr.7), foreslår Steen Brock at afskaffe den nuværende fakultetsopdeling til fordel for en ny tredeling af videnskaberne: 1) De eksperimentelle naturvidenskaber, 2) Kulturanthropologi og 3) De ikke-eksperimentelle kulturstudier.

– Hvis vi fastholder, at der er noget, der hedder naturvidenskab, så er min pointe, at naturvidenskaben også rækker langt ind i det, der i dag kaldes humanistisk eller samfundsvidenskabelig forskning. For en del af den forskning, der bedrives her, er også eksperimenterende og empirisk. Al erfaring rummer naturerfaring. Det giver ikke mening at drage et skarpt skel mellem det, der fore-

Universiteterne skal være mere dynamiske

Fakulteterne har ikke spillet fallit, men universiteterne skal blive mere dynamiske, så de kan modsvare de forventninger, samfundet stiller i dag, siger Ole Lehrmann Madsen, professor i datalogi og direktør for Alexandra Instituttet A/S.

Som daglig leder af Danmarks førende brobygning mellem it-forskningen og erhvervslivet har Ole Lehrmann Madsen et godt kendskab til virksomhedernes forventninger til universitetet, og han glæder sig over, at der skyder flere og flere brobygningsvirksomheder op.

– Der kommer flere og flere af vores type konstruktioner, fordi universiteterne skal satse mere på samarbejdet med erhvervslivet og det omgivende samfund. Derfor er man nødt til at have nogle organismer, der kan formidle og organisere dette samarbejde, siger han.

It-campus

Ole Lehrmann Madsen er ikke i tvivl om, at Aarhus Universitet er blevet meget mere dynamisk og samarbejdsorienteret, specielt de sidste ti år, men skal samarbejdet med det omgivende samfund blive helt perfekt, så bliver universitetet nødt til at bryde med de organisatoriske traditioner.

– Fakulteterne har ikke spillet fallit; det er fint med nogle organisatoriske rammer, men spørgsmålet er, hvordan man organiserer sig, specielt inden for de forskningsområder, som ligger mellem de berømte stole, siger Ole Lehrmann Madsen og henviser bl.a. til de mange praktiske problemer, der fylder hverdagen på Katrinebjerg, når studerende fra Institut for Informations- og Medievidenskab og Datalogisk Institut skal arbejde sammen, bl.a. fordi computerne tilhører to forskellige driftsenheder på henholdsvis Det Humanistiske Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet, eller problemerne med at organisere undervisningen i multimedier.

– Vi foreslog for en del år siden at samle hele universitetets it-forskning i et center (It-campus) med en leder og en bestyrelse bestående af bl.a. de to dekaner fra Humaniora og Naturvidenskab. Det ville helt sikkert have været til fordel for både it-forskningen og it-undervisningen – men forslaget vandt ikke gehør på det tidspunkt.

Divisioner i en stor koncern

De fem fakulteter på Aarhus Universitet er ikke hellige for Ole Lehrmann Madsen. Han opfatter dem som divisioner i en stor koncern, hvor koncernledelsen i form af rektor og bestyrelse lægger de overordnede linjer og reorganiserer efter behov. Han drager gerne paralleller til en stor koncern som TDC, der konstant reorganiserer divisionerne, så de kan matche de krav, som forbrugerne og samfundet løbende sætter.

– Det er ikke et krav fra erhvervslivet. De interesserer sig ikke for universitetets organisation. Det handler om, at Aarhus Universitet skal levere de varer, som samfundet har brug for. Allerede i dag hænger pengene til universiteterne uløseligt sammen med, at der skal leveres resultater. Derfor er universiteterne nødt til at udtænke en organisatorisk struktur, der gør dem dynamiske og innovative, siger Ole Lehrmann Madsen og tilføjer, at det selvfølgelig kræver, at universiteterne får den selvstændighed, som den nye universitetslov lægger op til.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

Ved indgangen til universitetets hovedbygning blev keramikeren Olaf Stæhr-Nielsens relief, "Videnskabernes Træ", ophængt i 1949. Her hænger de enkelte fakulteters symboler mellem grenene.

studium af trafikken studiet af, hvordan man kan ændre og præge trafikmønstrene. Det er altså en eksperimentel naturvidenskab.

Kulturanthropologi som fødselshjælper

Kulturanthropologien er i Steen Brocks tredeling den del af videnskaben, der beskæftiger sig med at give en helhedsforståelse af mennesket som et fysisk, biologisk, socialt og personligt væsen. Det er de fag, hvor mennesket besinder sig på de grundforhold, som de eksperimentelle naturvidenskaber afdækker.

– Man kan sige, at kulturanthropologien tegner portrætter af vores samfund og menneskene i det. Den tager udgangspunkt i de biologiske og fysiske fakta fra de eksperimentelle naturvidenskaber og beskriver mennesker og samfund, som de er, og som vi genkender dem. Det kan for eksempel være medievidenskab, der fortæller, at nu ser vi den slags tv-programmer, hvor vi tidligere så nogle andre. Eller antropologi-

en, der fortæller os, at før gik vi op i køkkener, men nu er det biler. Altså nogle empirisk baserede selvporthætter, siger Steen Brock.

Opgaven for den sidste kategori, de ikke-eksperimentelle kulturstudier, er at beskæftige sig med, hvordan vi kan orientere os på nye måder, og hvordan vi kan vælge at se tingene på andre måder.

– Det er sådan set en fordring, jeg har til det, vi i dag kalder humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning, at den også er fremtidsrettet og giver anvisninger på, hvordan forhold om mennesker og samfund kan belyses på en ny måde, og hvordan vi kan indrette os på en anden måde. I dag er der et naturligt samarbejde på tværs af fakulteter inden for den første kasse – de eksperimentelle naturvidenskaber – men man kunne gøre meget mere for at styrke samarbejdet mellem dem og de ikke-eksperimentelle kulturstudier. Det er her, kulturanthropologien kommer ind som fødselshjælper. For det er den, der giver en helheds-

forståelse af, hvad der vil sige at være menneske. Den beskriver de sider af vores tilværelse og historie, der er berørt af udviklingen i de eksperimentelle naturvidenskaber, forklarer Steen Brock, der netop er blevet indbudt til at deltage i et stort tysk kulturanthropologisk forskningsprojekt, der skal undersøge de nye opfattelser af mennesket i lyset af videnssamfundet. Projektet, der ledes af forskere fra Humboldt-universitetet, har fået små 600.000 euro til formålet over en treårig periode.

Arbejdsdeling

Steen Brock mener, at en sådan tredeling af videnskaberne langt klarere end i dag vil kunne vise arbejdsdelingen i videnskabsprocessen.

– Inden for et enkelt område som medicin vil der være nogle, der laver eksperimentel naturvidenskab, andre laver kulturanthropologi, mens en tredje gruppe forholder sig til, hvad sundhed, velvære og trivsel er på det overordnede plan. På psykologi vil der være folk, der arbejder med eks-

perimenterende undersøgelser af folks handlemåder, andre søger en bred forståelse af mennesket som "gruppe" eller "arbejdsvæsen", mens den sidste gruppe f.eks. kunne være dem, der søger en normativ teori om, hvordan børn bør udvikle deres evner og interesser.

– Hvad er styrken ved et universitet opdelt efter din model?

– Jeg tror, der vil komme mere samarbejde på tværs af fagene, fordi der ikke vil være den opfattelse, at vi tilhører forskellige verdener. Nogle har det godt med at gå og beskrive fakta, mens andre hellere vil fundere over, hvordan vi gør det anderledes og bedre i fremtiden. Desuden kan man jo lidt provokerende sige, at hvis Humaniora har svært ved at lancere sig selv og bliver set som den lidt tunge dreng i klassen, så kan det kun være i vores interesse, at der bliver brudt op på fakultetsstrukturen.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

Hej for dig og hej for mig!

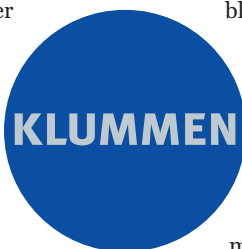
Klummen er udelukkende udtryk for skribentens egne holdninger

Casper Foldager, stud.med.

Det er mandag morgen, og jeg slæber min trætte krop ned mod videnskabens gule højborg. Jeg parkerer min cykel og trasker med lidt morgentunge ben op ad trapperne. På trappen møder jeg en pige. Jeg kan ikke huske, hvad hun hedder, men jeg ser hende ellers næsten hver dag. Da jeg er nået næsten forbi hende, siger hun "hej", og selv om jeg havde et "hej" parat, bliver jeg alligevel overrumplet. Det eneste, der kommer ud af min mund, er en dyb og udefinerbar brummelyd, og da er hun langt forbi.

Det er så kernen i mit lille hverdagsproblem. Hvorfor siger jeg ikke bare hej, og hvorfor er jeg aldrig sikker på, hvem det er meningen,

jeg skal sige hej til? Jeg kunne jo også bare sige hej til alle for en sikkerheds skyld, men mister ritualet så ikke lidt af sin mening? Hvis man forestiller sig sin omgangskreds opdelt i cirkler, kan situationen måske lettere anskueliggøres. Inderst er "bedste venner-cirklen", længere ude "venner-cirklen" og yderst ligger den besværlige "hej-cirkel". Det er også den største cirkel, og den bliver derfor svær at holde styr på. Den er indgangsporten for nye bekendtskaber og desværre også endestationen for andre. Og det komplicerer jo blot det hele yderligere.

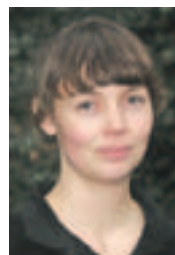

For at tage det fra en ende af, så er der dem, man gerne vil hilse på, men som man ikke er sikker på vil være en del af ens "hej-cirkel". Det er folk, man ofte ikke kender navnet på, men man ved, hvad de laver, og ser dem hver dag. Det er en ret stor gruppe, og man kan let undgå "hej"-dilemmaet ved på den mest åbenlyse måde at øge sin visuelle interesse for asfalten eller gulvet. Er man usikker, kan man i hvert fald på den måde undgå øjenkontakt. Er man mere modig, kan man tjekke status hos modparten ved at få øj-

Klummepanel:

Jon Boiesen, stud.mag.

Celia Haldan Voetmann, stud.scient.

Ruth Marbæk Jensen, stud.mag.

Nikolaj Steenberg, stud.jur.

enkontakt og afvente, om der kommer et "hej". Det kræver dog lidt mere mod, og svaret er langt fra endegyldigt.

Så er der alle de nye potentielle "hej-emner", som man heller ikke er helt sikker på. Det kan være, at man har snakket med nogen i byen i weekenden, men ikke er sikker på, om det nu også bare var en one-night-sludder. Der er også alle ens gamle uvedligeholdte bekendtskaber, hvor folk en gang imellem kan ende helt ude på kanten af "hej-cirklen". Den er heller ikke let at have med at gøre.

Endnu et problem opstår, når man møder folk uden for hverdagens rammer. Det kan være, at man tilfældigvis støder på mere eller mindre kendte ansigter i en fremmed by. Så øges fællesskabet som regel pludselig en hel del, og folk fra "hej-cirklen" flyttes op i cirklen med folk, man fører korte samtaler med,

mens andre som det mest naturlige indvies i "hej-cirklen". Du kender måske nogle af situationerne, måske alle sammen, sikkert endnu flere. Vigtigt for dem alle er, at er man først kommet ind i hinandens "hej-cirkler", skal dette vedligeholdes. Specielt nye "hej"-benedtskaber er meget skrøbelige.

Jeg ved ikke, om det, der gør det hele så svært, er frygten for den aparte situation, at ens "hej" ikke bliver gengældt, og man får lov at stå tilbage som den mest uninspirerende og ligegyldige person i verden. Måske vil ens hilse blive gengældt, men med en lille notits om, at man altså ikke hører med i denne persons "hej-cirkel". Realiteten er, at det jo stort set aldrig forekommer. Til gengæld kan man gøre en anden person glad, eller måske indlede nye bekendtskaber. Jeg ville i hvert fald ønske, at jeg tog chancen oftere – eller at vi gjorde.

HVA' MENINGEN?

Særlige eliteuddannelser er unødvendige

Efter mødet i Globaliseringsrådet 10. og 11. november om "videregående uddannelser i verdensklasse" fik regeringen opbakning til at lave særlige uddannelser for eliten i Danmark. CAMPUS har spurgt leder Hanne Leth Andersen fra Center for Undervisningsudvikling på Aarhus Universitet, hvad hun synes om den udvikling.

Er det en god ide at indføre elite-kandidatuddannelser?

– Det er vigtigt allerførst at understrege, at danske universiteters kandidatuddannelser er på et meget højt niveau, og at der er en klar progression op igennem uddannelserne fra det første studieår og videre frem til kandidat- og ph.d.-niveau. Denne progression arbejder vi hele tiden med at tydeliggøre, jf. Bologna-processen og den nye universitetslov. Det danske uddannelsessystem skal fortsat kunne sætte fokus på den enkelte studerende og via vejledning skabe optimale rammer for den studerendes faglige udvikling. Det kan netop ske i de stærke forsknings- og undervisningsmiljøer, vi hele tiden søger at skabe de bedste arbejdsbetingelser for. Det er glædeligt, at man fra politisk side vil støtte dette arbejde.

– Når man ønsker, at en større procentdel af en årgang får en videregående uddannelse, så bliver det også vigtigt at være helt klar over, hvordan man samtidig kan fastholde den traditionelle studentergruppe ved universiteterne, nemlig de dygtigste.

– Jeg mener ikke, der er behov for særlige

elite-kandidatuddannelser. I stedet skal vi fokusere på vejledning af de studerende, så de kan følge deres eget studieprogram inden for de eksisterende uddannelser. Særligt dygtige studerende kan tage eksamener hurtigere, og de skal have optimal vejledning, så de får et stærkt forskningsmæssigt fokus på deres uddannelse. Individuel vejledning og forskningsdeltagelse kan være tiltag, der sikrer elitens placering inden for fagene. Det er faktisk også det, der sker på de bedste udenlandske universiteter: Man har overskud til at spotte de dygtigste og til at give dem undervisning og vejledning i særlige grupper. Et sådant fokus på eliten har vi også brug for.

– Og hvad med deciderede eliteuniversiteter?

– I et lille land med et godt skolesystem og med forholdsvis få universiteter bør vi kunne opretholde det høje niveau på alle universiteter. Der er en vigtig synergi-effekt både mellem niveauerne og mellem de faglige miljøer ved forskellige universiteter, som jeg finder det er vigtigt at bevare – og udvikle.

– Til gengæld tror jeg, vi fagligt skal differentiere uddannelserne mere allerede på BA-niveau. Her kan vi godt via de studerendes faglige valg gruppere de studerende anderledes, end vi gør i dag. Nogle uddannelser skal være mere klart professions- eller erhvervsrettede, mens andre skal være alment faglige, der kan have en tydeligere teoretisk og forskningsmæssig dimension, mens de erhvervsrettede har brug for en tydeligere praksisdimension.

– Opfatter du det som et signal om, at universitetsundervisningen ikke er god nok for de særligt dygtige?

– Jeg har ikke indtryk af, at de særligt dygtige fravælger universiteternes kandidatuddannelser. Men vi skal sikre os, at vi kan spotte de dygtige, give dem udfordringer og vejlede dem, så de får opbygget faglige netværk og internationale relationer.

– Hvordan tror du, eliteuddannelser ville påvirke de øvrige universitetsuddannelser?

– Det kan man diskutere, men det må ikke være på bekostning af det generelle niveau. Jeg tror på, at et øget fokus på eliten kan sikres inden for den nuværende struktur.

Hanne Leth Andersen, Center for Undervisningsudvikling

Det er sjældent, man i dag så begavet og så konstruktivt ser nogen stille sin akademiske bagende til skue i klappehøjde.

KARSTEN R.S. IFVERSEN | EN ANMELDESE AF "LANDSKABET SOM VERDENSBILLEDE" I POLITIKEN

Kulturen spiller med i naturens drift

En professor i kunsthistorie giver evolutionsteorien nyt liv i en disputats, der nærlæser udviklingen i landskabsbilleder. Han mener, kulturen er en smart måde at bringe den biologiske evolution videre på. I det posthumane samfund vil en kultur på afstand af naturen være en parentes i historien.

Som barn fik Jacob Wamberg lidt af en aha-oplevelse på en Tivolitur med sin mormor og morfar. Bag rattet i en af havens veteranbiler glemte han alt om mormoderens omhyggelige instrukser i den rette måde at styre køretøjet på, så han ikke endte i grøften. Men uanset hvad han gjorde, fortsatte bilen, som den skulle.

Oplevelsen trækker den nu 44-årige professor i kunsthistorie frem som et illustrativt eksempel på, at vi mennesker ikke styrer så meget, som vi gerne vil tro. Heller ikke når det gælder kulturen. Den har gennem årtusinder udviklet sig ad skinner, som i tilbageblikket ser ud til allerede at være lagt ud.

At kaste den teori ind i dagens humaniora er alt andet end hverdagskost. Men efter flere års studier af landskabsbilleder fra hulemalerierne i ældre stenalder og frem til 1400-tallets italienske kunst finder Jacob Wamberg i et fugleperspektivisk vue, at billedrummet gradvist har udviklet sig så lovmæssigt, at der er belæg for at tale om en kulturel evolution.

Jacob Wamberg måtte sluge adskillige kameler, før han kom til den slutning og samtidig åbnede for et opgør med en række dogmer i nutidens forskning.

Kulturen som smart trick

– Jeg er absolut ikke født evolutionist. Det er en gradvis, pudsigt nok evolutionær proces, som jeg har overgivet mig til med stor skepsis. Jeg havde ikke lyst til at mene de ting, men kunne ikke finde bedre forklaringer end de evolutionære modeller, der var fremherskende frem til begyndelsen af det 20. århundrede.

Jacob Wamberg peger på bl.a. Hegel, Marx, Habermas, Piaget og Freud som leverandører af det tankegods, han har trukket på. Samt ikke mindst Oswald Spengler, der beskrev den vestlige civilisations svanesang i *Untergang des Abendlandes*. Og selvom Jacob Wamberg ikke taler om undergang, er han overbevist om, at vi er på vej mod et posthumant samfund, der sætter en parentes om kulturen som et menneskeskabt domæne på afstand af naturen.

– Kulturen har været en smart måde at bringe den biologiske evolution videre på, mener Jacob Wamberg, som i den samtidige kultur ser tilnærmelser mellem kultur og natur, som gør det nødvendigt at gentænke kulturbegrebet og få det på plads i en bredere naturhistorie.

– Det bliver mere og mere synligt, at kulturen har en rolle at spille i naturhistorien. Med kulturen har vi prøvet at unddrage os den evolution, vi er underlagt. Men jeg tror, vi er nået til en tærskel, hvor den afskærmning bliver porøs, siger professoren, der sideløbende med historien i kunsten også udforsker nutidens

Professor Jacob Wamberg aflæser en evolution i kunsthistorien. Udviklingen i landskabsbilledernes dybdeskarphe afspejler en stigende selvbevidsthed, som ikke spores i hulemalerier som det, Jacob Wamberg her viser frem.

grænseland mellem kunst, biologi og teknologi.

Fodfæste i historien

Egentlig var samtidskunsten også Jacob Wambergs store interesse, da han efter et års flirt med biokemien på Københavns Universitet begyndte at studere kunsthistorie.

– Men jeg blev lidt træt af den løstagtighed, den blev analyseret med i kulturhistorisk henseende. Teorierne sejlede for meget, så jeg søgte i stedet et ståsted i historien og håbede på den måde at kunne orientere mig bedre i forhold til samtidskunstens og kulturens landskab. Jeg synes egentlig også, det gradvist er sket, siger han.

Når netop landskabsbilleder blev et omdrejningspunkt for Jacob Wamberg, skyldes det, at han i studietiden midt i 80'erne blev fascineret af mærkelige klippeformationer, der optrådte i baggrunden af visse norditalienske 1400-talslandskaber. Temaet forekommer umiddelbart perifert og har da heller ikke fyldt meget i litteraturen. Det har Jacob Wamberg nu rådet bod på med en disputats på 900 sider, som han forsvarede den 18. november.

Her giver han sit bud på, hvordan landskaber i Vestens billedkunst kan tolkes i forhold til de kulturer, der skabte dem. Han aflæser også menneskets stigende selvbevidsthed i takt med udviklingen frem mod det panoramiske landskab og de mere og mere præcise angivelser af udsynspositionen, der bliver formaliseret i perspektivet.

Intelligens og emergens

– Der tegner sig et tydeligt mønster af en evolutionær retningsbestemt udvikling, siger Jacob Wamberg efter sin nærlæsning af flere

epokers landskabsbilleder. Den har han koblet med kosmologihistorie, bevidsthedsfilosofi og sociologisk evolutionsteori, som han har taget ned fra hylden for at se, om der kan genopdages noget i teserne herfra.

Professoren i kunsthistorie vil gerne rykke humanistisk forskning en tak eller to tættere på den naturvidenskab, som han erkender ikke dyrker den retningsbestemte udvikling i samme grad, som han selv gør.

– Den bliver jo lynhurtigt koblet til ideer om noget metafysisk guddommeligt. Det mener jeg heller ikke, der er grund til. Men det er klart, vi kommer ind på debatten om, hvorvidt der er en eller anden form for intelligens på spil. Udfordringen er at kvalificere den intelligens, så man netop ikke havner i den metafysiske og monoteistiske fælde, hvor en eller anden sidder uden for systemet og bestemmer, hvordan det skal se ud. Der er snarere tale om nogle organiserende kræfter, som på en eller anden måde arbejder gennem evolutionens evindelige eksperiment. En form for emergens, som man også finder hos den tyske romantiker Schelling, siger Jacob Wamberg.

Kulturhistoriens vådhed

Med sin tilgang til kulturhistorien genoptager Jacob Wamberg den store fortælling, mange forskere ellers har dømt ude som enten grov essayisme eller et forsøg på at påtvinge livet en overgribende beskrivelse. I stedet har de kastet sig over mikrohistorien.

– De små historier har jeg stor respekt for, men det er, som om humanister har tendens til at gøre dem til et dogme. Jeg tror, der i denne verden også er store historier, som ikke bare er væg til væg-løsninger, der beskriver alt. Mit fugleperspektiv fungerer på et andet

niveau end mikrohistorien og beskriver større mønstre som en slags emergens. Vandets vådhed kan man heller ikke beskrive gennem de enkelte molekyler, men først kende, når man har stor mængde molekyler. Jeg vil gerne finde vådheden i nogle egne af kulturhistorien.

Mere krop

Jacob Wamberg vil gerne have, at de humanistiske forskere vedkender sig en materiel virkelighed, hvor naturen virker lige så meget ind på os, som mennesker virker ind på den.

– Jeg ser en tendens til, at alle teorier bliver en slags fiktion, som på en måde er harmløse i forhold til virkeligheden. Den ene teori kan være lige så god som den anden, og så bliver det mere et spørgsmål om ideologiske magtspil frem for en afprøvning af en given empiri. Jeg efterlyser mere krop inden for humaniora. Også her er nogle teorier mere sande end andre.

Jacob Wamberg forstår aversionen mod at tale om evolution blandt forskere, der mest beskæftiger sig med det 20. og 21. århundrede. Han har selv oplevet, at det 20. århundrede blev et større og større mysterium under arbejdet med modellen. Spørgsmålet er så, om det er muligt at udvikle kulturhistoriske modeller, der kan eksistere simultant med evolutionshistorien.

– Træet og dets grene er måske ikke længere den rette metafor. Vi er i en ny fase, og her er rhizomet – rodnettet – måske mestermetaforen, foreslår Jacob Wamberg.

Han sammenligner humanisters forkastelse af evolutionen med en kvinde, der efter menopause indtræden påstår, at menstruation er

fortsætter næste side

Redigeret af Helge Hollesen

NY FORMAND FOR REKTORKOLLEGIET

Rektor Jens Oddershede fra Syddansk Universitet afløser tidligere rektor Linda Nielsen fra Københavns Universitet som formand for Rektorkollegiet. Jens Oddershede, der hidtil har været næstformand, er blevet valgt til posten af de øvrige rektorer fra landets universiteter.

Kulturen spiller med

Fortsat fra forrige side

en forældet personalhistorisk konstruktion, som ikke virker og aldrig har eksisteret.

Avantgarde og natur

– Efter 1900 sker et paradigmeskifte, hvor vi træder ind i det, jeg kalder det postmoderne. Dengang udtænkte tilsyneladende gale avantgardistiske kunstnere og i en vis udstrækning videnskabsmænd tanker, som først nu med nogle af de nye teknologier begynder at blive mærkeligt håndgribelige, siger Jacob Wamberg og trækker en parallel mellem dagens digitale kunstnere og de situationister, der huse-rede på 40'ernes og 50'ernes kunstscene, eller konstruktivistene efter 1. verdenskrig.

– Digitaliseringen giver ny styrke til deres krav om at bringe kunsten ud i livet og sammenføre kunst, politik og teknologi, påpeger Jacob Wamberg, der i samtidskunsten bl.a. beskæftiger sig med telenærværskunsten, hvor skabelsen af et værk via internettet lægges ud til en større kreds af medskabere.

– På den måde forholder avantgarden sig til mere naturbestemte kræfter. Den form for tilblivelse stemmer overens med Darwins påvisning af, at evolution er afhængig af ufatteligt mange enkeltorganismers vekselvirkning. Det sker også, når cyborgkunsten arbejder med transgenetiske livsformer som f.eks. den grønne kanin Alba. Ophavsmanden Eduardo Kac ser den som et bidrag til den biologiske diversitet.

Denne indgriben i naturen rejser spørgsmålet, om det er os, der laver den om, eller om vi er redskaber for naturen, som vil et bestemt sted hen. For Jacob Wamberg er svaret et perfekt både og.

– Kulturens epoke er på en vis måde ved at være ovre. Selvfølgelig påvirker vi naturen, men gennem tiden bliver det afsløret, at vi er medspillere i dens drift i en bestemt retning. Vi har nogle valgmuligheder, men spillets regler er også sat af naturen.

En neoanimalsk tilstand

I sammenbygningen af kultur og natur begynder der at opstå ligheder med tiden før kulturen, mener Jacob Wamberg.

– Et eksempel er computeren, der forkorter afstanden mellem tegnet og det, der er bag tegnet. Det bliver tvetydigt, om vi har at gøre med tegn eller handlinger. På overfladen arbejder vi med tegn, men når vi manipulerer med dem, kan de direkte ændre omgivelserne. Vores tegnverden får en mere fysisk kontakt med omgivelserne som i dyreverdenen. Det er på en måde en slags neoanimalsk tilstand, hvor det giver mindre og mindre mening at se kultur og natur som to adskilte domæner.

Jeg taler ikke om et naivt-primitivistisk tilbage-til-naturen. Tværtimod er det netop at komme igennem den mest avancerede teknologi ud imod en form for naturkontakt til naturen, som samtidig bliver en ny natur. Det kan give mindelser om noget, der ligger før og bag ved den rent hermetisk lukkede menneskelige kultur, der stadig er et dogme inden for humaniora.

Helge Hollesen / campus@au.dk

Landskabet som verdensbillede. Naturafbildning og kulturel evaluation i Vesten fra hulemalerierne til tidlig modernitet. Passepartouts Særskriftserie 912 sider. Kr. 348,-.

PROFESSORATER TIL STRATEGISK SATSNING

Fire nye professorater ved Det Humanistiske Fakultet skal være med til at udvikle og styrke perspektivrige fagområder på internationalt niveau. Professoraterne er oprettet som et strategisk signal om, at Aarhus Universitet vil være med i den internationale konkurrence om de

kloge hoveder. Professoraterne, der er femårige, oprettes med henblik på særlige opgaver, og de er tiltænkt talentfulde lektorer inden for fagområder, der har et udviklingsperspektiv for institutter og fakultetet. I december vil fakultet besætte et femte professorat af denne type.

Dr.phil.habil. Sten Vikner, 45 år, forsker i teoretisk og komparativ lingvistik, som bidrager til viden om den menneskelige hjernes spændvidde og begrænsninger. Dermed knytter området også an til fakultetets fokusområde "Kognition, Kommunikation og Kultur", hvor Sten Vikner koordinerer temaet "Komparativ lingvistik" og søger teoretiske forklaringer på, hvordan og hvorfor ordstillingen kan variere mellem forskellige sprog. Det indgår i fundamentet for anvendt lingvistik i bl.a. forskning i sprogtilegnelse, indlæringsvanskeligheder, afasi og sprogets produktion og reception i hjernen.

Dr.phil. Niels Ole Finnemann, 60 år, skal ved Institut for Informations- og Medievidendskab udforske internettets kulturelle og sociale betydning. Det drejer sig om at undersøge dels nettets betydning for vidensformer, vidensproduktion og vidensudveksling, dels de udviklingsmekanismer, der gør sig gældende, når andre medier, virksomheder, institutioner og borgere søger at inkorporere internettets epokegørende egenskaber i deres aktiviteter. Der er tale om det første danske professorat i internetforskningen, som i sidste halvdel af 90'erne blev etableret ved Aarhus Universitet, hvor Center for Internetforskning blev oprettet i 2000.

Ph.d. Kim Halskov, 49 år, får ved Institut for Informations- og Medievidenskab som særligt område udforskningen af avanceret visualisering og interaktionsdesign, der blandt andet omfatter udvikling og anvendelse af digitale teknologier inden for design og den digitale del af oplevelsesøkonomien. Området rummer vigtige perspektiver for universitetets samarbejde med virksomheder og kulturinstitutioner og gode muligheder for at tiltrække penge udefra til universitetets humanistiske forskning.

Ved Institut for Historie og Områdestudier skal dr.phil. Stig Thøgersen, 53 år, udforske, hvordan globale begreber og ideer former kinesernes selvforståelse og politiske handlinger. Forestillinger om individuelle borgerrettigheder og om retsstatsprincipper er f.eks. blevet væsentlige elementer i nogle kinesiske bønders selvopfattelse. Ud over at bidrage til fakultetets markante forskningsmiljø om det moderne Kina skulle projektet også gerne bidrage til at komme ud over de frugtesløse diskussioner af, hvorvidt politiske begreber som "demokrati" er forenelige med "kinesisk kultur" eller ej, siger Stig Thøgersen.

Ph.d. Lasse Højlund Christensen, 42 år, er udnævnt til professor i retsvidenskab med særligt henblik på insolvensret og civilproces. Insolvensretten omfatter eksempelvis reglerne om konkurs og gældssanering, der tages i anvendelse, når man ikke kan betale sin gæld. Civilprocessen er de spilleregler, der gælder for domstolene i civile retssager, f.eks. hvordan man starter en

retssag ved domstolene, hvilke personer der kan afhøres som vidne, og samt om dommeren i en konkret sag er inhabil. Den 42-årige professor, der også er medlem af Konkursrådet, indledte sin universitetskarriere med et kandidatstipendium i 1995. Inden da arbejdede han som advokat og advokatfuldmægtig i fem år.

Dr.med. Jens Leipziger, 46 år, er udnævnt til professor med særlige opgaver inden for området nyrefysiologi ved Institut for Fysiologi og Biofysik på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

Jens Leipziger er ansat ved Aarhus Universitets "Vand og Salt Center", hvor han forsker i reguleringen af kroppens væskebalance.

Han undersøger saltes transport over legemets indre overflader, især et nyt lokalt signaleringssystem, som anvender molekylet ATP. Molekylet fungerer hovedsageligt som brændstof for cellernes energikrævende processer, men det findes også i lavere koncentrationer uden for cellerne, hvor det overraskende har vist sig at fungere som signalstof. Jens Leipzigers forskningsgruppe har specialiseret sig i at undersøge dette signalsystem i nyren og tarmen.

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Konferering
SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har på sit møde den 7. november 2005 konfereret den medicinske doktorgrad til:

Overlæge **Poul Videbech** for afhandlingen “Towards a neurobiology of major depression. Structural and functional cerebral abnormalities”.

PH.D.-GRADEN

Forelæsninger
SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.med. **Pernille Bundgaard Koefoed-Nielsen** den 25. november 2005, kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen: “Calcineurin phosphatase activity in renal transplanted patients treated with cyclosporine and tacrolimus”. Forsvaret finder sted i Auditorium B, Skejby Sygehus.

SAM
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i statskundskab afholder cand.scient.pol. **Lotte Bøgh Andersen** en offentlig forelæsning over emnet: Økonomiske incitamenter og professionel adfærd: Vil taxameterstyring svække kvaliteten af offentlig service, eller vil professionelle normer sikre en høj kvalitet. Forelæsningen finder sted fredag den 25. november 2005 kl. 14.15 i Aud. A I, bygning 1333.

Tildelinger
SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har på sit møde den 7. november 2005 tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.med. **Bodil Hammer Bech** for afhandlingen “Coffee and pregnancy. The influence of caffeine on the fetus”.

Cand.scient.san. **Ellen Aagaard Nøhr** for afhandlingen “Obesity in pregnancy”.

FORSKNINGSSTØTTE

The Anglo-Danish Society Scholarships 2006/2007
Applications are invited from students undertaking Post-Graduate courses and of either Danish Nationality or British Nationality. Closing date for the return of completed applications is 12th January. For further information please visit www.au.dk/meddelelser

The John Carter Brown Library, Research Fellowships 2006-2007
JCBL will award approximately 25 research fellowships for the period between June 1, 2006 and June 30, 2007. The deadline for submission is January 10, 2006. Please visit www.jcbl.org “Research and Fellowships”.

Yngve och Maud Möllers stipendiefond för internationella studier
För året 2006 utlyser Utrikespolitiska Institutet i Stockholm härmed två stipendier om 25,000 kronor ur Yngve och Maud Möllers stipendiefond för internationella studier. Ansökan sker på särskild blankett och skall vara Utrikespolitiska Institutet (UI) tillhanda senast 31/12-2005. Se www.au.dk/meddelelser.

A.P. Møllers Fond For Islandske Studerende ved de Højere Læreanstalter
I foråret 2006 uddeles nogle stipendier til islandske studerende ved højere læreanstalter i Danmark. Ansøgningsfristen er den 31. december 2005. Se www.au.dk/meddelelser.

Afdelingslæge **Sten Lyager Nielsen**, ph.d. for afhandlingen “Functional ischemic mitral regurgitation – mechanistic insights and therapeutic implications”.

Afdelingslæge **Steen Bøn-løkke Pedersen**, ph.d. for afhandlingen “Studies on receptors and actions of steroid hormones in adipose tissue. Implications for fat distribution”.

Cand.med. **Susanne Schouw Nielsen** for afhandlingen “Urea synthesis, acute phase response and cirrhosis studied in rats”.

Cand.med. **Jacob Marsvin Laurberg** for afhandlingen “Passivation on unstable atherosclerotic lesions with apolipoprotein A-I. Studies of detection and treatment in atherosclerotic mice”

Cand.med. **Morten Holdgaard Smerup** for afhandlingen “Left ventricular function after mitral valve replacement in pigs: The role of secondary chordae tendineae”.

Cand.scient.med. **Michael Schacht Hansen** for afhandlingen “Prior-information-driven fast dynamic magnetic resonance imaging – methodology and application of the k-t BLAST method”.

Cand.scient. **Dorthe Ørnskov** for afhandlingen “Molecular events leading to Gene expression of Ligands from the Epidermal Growth Factor System. An in vitro study on bladder cancer cell lines focusing on insulin induced expression of epiregulin and heparin-binding EGF-like growth factor”.

SAM
Det Akademiske Råd har den 24. oktober 2005 tildelt **Peter Musaeus** ph.d.-graden i psykologi på grundlag af afhandlingen “Crafting Persons. A Sociocultural approach to Recognition and Apprenticeship Learning”.

LEGATER

Professor Hakon Lund og Lektor Hans Rasmussen og Hustrus Fond (Boglegatet)
Hermed indkaldes ansøgninger til ovennævnte legat fra 2. dels- eller specialestuderende inden for fagene historie, kemi, biologi, geologi eller geografi, hovedsagelig til anskaffelse af vanskeligt tilgængelige værker. Ansøgningsfrist den 1. december 2005, kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser

Hjørring Gymnasiums Fonde
Fondene har til formål at understøtte ubemidlede, dygtige studenter/kursister fra Hjørring Gymnasium og HF-kursus under deres længerevarende videregående uddannelser. Ansøgningsfrist den 1. december. Se www.au.dk/meddelelser

KURSER

Forskeruddannelsen – Sundhedsvidenskab
Oversigt over kurser kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelse

E-læringsenheden
tilbyder følgende kurser og workshops for ansatte ved AU:
22. november: Samarbejde via internettet. Introduktion og pædagogiske tips til it-værktøjer, der kan anvendes til netbaserede møder og samarbejde i forbindelse med undervisning eller forskning. Yderligere oplysninger og tilmelding: www.au.dk/e-learning

STILLINGER

TAP-STILLINGER
Laborant/bioanalytiker
Ved Institut for Medicinsk Biokemi er en stilling på 32 timer/uge som laborant/bioanalytiker ledig til besættelse hurtigst muligt. Ansøgningsfrist: 15. december 2005. Se mere på: <http://www.health.au.dk/stillingsopslag>

UNDERVISNINGSASSISTENTER
For alle opslag af stillinger som timelønnet undervisningsassistent gælder følgende: Ansøgningen skal indeholde oplysninger om og dokumentation for faglige og pædagogiske kvalifikationer samt oplysning om evt. fuldtidsbeskæftigelse andetsteds samt CPR-nr. Timeløn og øvrige ansættelsesvilkår i henhold til den til enhver tid gældende aftale mellem staten og AC. Frigørelsesattest vil være indeholdt i ansættelsesbrevet. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Anatomisk Institut
søger et antal undervisningsassistenter/studenterundervisere til undervisningen i forårsemestret 2006. Ansøgningsfrist: 19. december 2005 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/2-32.

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE
Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studererundervisernes Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Afdeling for Filosofi
2-4 instruktorstillinger i erkendelsesteori & videnskabsteori er ledige til besættelse pr. 1. februar 2006. Ansøgningsfrist: 5. december 2005 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/1-190.

En stilling som faglig vejleder/studievejleder for perioden 1. januar 2006 til 31. december 2006. Ansøgningsfrist: 5. december 2005 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/1-191.

Afdeling for Idéhistorie
En stilling som faglig vejleder er ledig til besættelse pr. 1. januar 2006. Ansøgningsfrist: 1. december 2005 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/1-192.

ØVRIGE OPSLAG
Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

Censorater
Ved Censorformandsskabet for tandlægeuddannelsen i Danmark opslås censorater for perioden 1. april 2006 – 31. marts 2010. Ansøgningsfrist: 10. december 2005 kl. 12.00. Se www.health.au.dk/fakultet/stillingsopslag/censor-odont

Klinisk assistent til diabetesforskning.
Ved Diabetesforskningslaboratoriet, Medicinsk-Endokrinologisk Afd. Århus Sygehus er en stilling som klinisk assistent – m.h.p. ph.d. studium – ledig til besættelse snarest. Ansøgningsfrist 2/12 2005. Se www.au.dk/meddelelser

ANDRE INSTITUTIONER
Opslag vedrørende følgende ledige stillinger fås ved henvendelse til Journalkontoret, tlf. 8942 1150.

Praktikant – Danidas Privat Sektor Program i Uganda
Fra 25. januar til 31. juli 2006. Som praktikant fungerer du som en integreret del af PS-programmet, www.psdprogramme.dk. Du deltager også i opgaver af mere administrativ karakter inkl. opdatering af projektdatabase og finansiell kontrol. Ansøgningsfrist 24. november 2005. Se: www.au.dk/meddelelser

Redigeret af Journalkontoret,
Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.
Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger – 10 dage før udgivelse.
Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.
Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk
Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

BOLIG

Til leje
Charmerende andelslejlighed i 2 etager i Latinerkvarteret fremlejes helt eller delvist møbleret fra 1.1.-1.8.06. Direkte adgang til fælles gårdhave. 100 kvm – entre og bad, 2 værelser, køkken/alrum og stue. Kabeltv, trådløst netværk og tlf. Husleje kr. 5.500,- inkl. a contoforbrug. Moderne og rolige lejere foretrakkes. Gunvor Brandt tlf. 8613 1293 – email: gunvor-brandt@stofanet.dk

Herskabslejlighed i Øgadekvarteret udlejes 1.1.-1.7.2006. 3 værelser (87 kvm.) fuldt møbleret. Opvaskmaskine, vaskemaskine og tørretumbler. Kabel-TV og fri internet. Ca. 500 m. fra universitetet. Pr. md. 5500,- + 1500,- kr. i forbrug. Kun par eller kvindelig lejer. Tlf: 8618 0301/2972 8792 email: runivatne@hotmail.com.

Hus i Århus N udlejes 1.12.05-30.01.06. Velegnet til familie med børn. Beliggende på stille villavej tæt på skov og strand, Aarhus Universitet og centrum. 125 kvm. med tre værelser samt stue og køkken/alrum. Udlejes møbleret til ikke-ryger og uden dyr. Mindre have. Pris kr. 8.500,-/mdr + forbrug. Tomas Holm email: tom@ag.aaa.dk

60 kvm. sommerhus v. Skæring Strand udlejes 1.1.-30.6. evt. m. forlængelse fra 1.9.06. Entre, lille toilet m. brus, stort køk-alrum/stue, værelse. Brændeovn + el. 4000 kr./md. + forbrug, indskud 8000 kr. Kan beses efter aftale 4/12. Tlf. Anna 9693 2191 hverdage 20-21. email: acr@strueres.dk

Værelser i Århus C. Pr. 1.11. 1 vær. (25 kvm.) kr. 3.500,- alt incl. Pr. 1.1. 1 vær. (35 kvm.) kr. 4.500,- alt incl. Begge værelser har udsigt, delekøkken, bad, egen indgang, vaskerum, have. Tlf. 8618 0737.

Dejlig lys 2 vær. lejlighed på 58 kvm i Klintegården Århus C, kort afstand til universitetet, fremlejes pr. 01.01.06 for 1-1 1/2 år. Husleje kr. 7.000,-/md. incl. forbrug. Dep. 3 md. husleje. Lejligheden udlejes fuldt møbleret eller umøbleret. Store lyse rum, udsigt til havnen, køkken, badevæ. samt 2 altaner, flot gårdmiljø og fælles vaskerum, opholds/biblioteksrum samt flere fælles terrasser. Tlf. 2468 9353 email: jopi@dsb.dk

Søges
Kvinnlig doktorand från Finland söker ett möblerat rum/værelse eller alternativt lägenhet för perioden 1.12.05-1.6.06. Helst nära universitetet och med tillgång till parkering. Lotta 2062 2146 email: lotta.strandberg@nikk.uio.no

Islandsk ægtepar med to børn (2 og 4 år), søger møbleret bolig i perioden 1.2-1.6.06. Helst ikke mere end 20 km fra Århus. Manden er professor ved det juridiske fakultet ved Islands Universitet, og konen er afdelingschef i Finansministeriet i Island. Svar venligst på email: sms@mmedia.is

Kinesisk gæsteforsker ved Danmarks Fødevareforskning, Århus N, søger møbleret værelse i Århus i perioden 1.1.-15.11.06. Danmars Fødevareforskning kan stå for kontakten. Husleje max 2500,-/md. Lisbeth Bodin, tlf. 7234 6867 email: lbo@dfvf.dk

Pendlerværelse-/lejlighed søges. 2 ugentlige overnatninger. Henvendelse til Antikmuseet. Tlf: 8942 2289 el. 89422288 – e-mail: antikmuseet@hum.au.dk

Boligannoncer
Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 5464. vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger. Man kan gratis indtaste annoncen på www.sr.au.dk

KALENDER

22. NOVEMBER – 8. DECEMBER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

Tirsdag 22.

KL. 16.15. LIGESTILLING: BLI'R DET TIL NOGET?
Debat om ligestilling i samfundet og især i advokatbranchen. Blandt oplægsholderne er formanden for Advokatrådet Sys Røvsing Koch og MF Lone Dybkjær (RV). Juridisk Auditorium. Arr.: Retskritisk Forum.

KL. 19. NATIONALSTATEN DANMARK
Har den udspillet sin rolle? lyder spørgsmålet til studieværten Clement Behrendt Kjersgaard, der taler om, hvordan danskerne har det med nationalstaten. Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.

KL. 19.30. POLITIK, RELIGION OG MARTYRIER
Begivenheder i vort unge århundrede har gjort en debat om religiøst betingede martyrier sørgeligt aktuel. Kan beretningerne om de antikke kristne martyrer perspektivere debatten? Forskningsadjunkt Jakob Engberg tager spørgsmålet op i sin forelæsning om kristne martyrbetretninger fra 155-210. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

Onsdag 23.

KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
One of the pioneers of the Law and Literature Movement, Prof. Richard Weisberg, on 30 years of storytelling on the law. Lok. 124, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KL. 14.15. NYHEDER PÅ NETTET – STATUS OG POTENTIALE
Ud fra et tekstanalytisk perspektiv belyser førsteamanuensis Martin Engebretsen, Høgskolen i Agder, hvad der præger nyheder på nettet i dag, samt hvad selve medieteknologien inviterer til med hensyn til videre udvikling af genrer og formater. Lok. 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Medievidenskab.

KL. 16. POLITISK STYRING AF SKOLEN: NØDVENDIGT OG UMULIGT?
Med privatiseringer, øget konkurrence og New Public Management-reformer har politikerne i den vestlige verden søgt at forbedre kvaliteten af undervisningen i grundskolen uden at opnå den ønskede hensigt. I efterårets foredragsrække om uddannelse og dannelse diskuterer ph.d.-studerende Simon Calmer Andersen, hvordan den tyske sociolog Niklas Luhmanns systemteori kan forklare de negative resultater, og hvilke alternative løsninger teorien giver grund til at tro på. Aud. A1, Statskundskab, bygn. 1333. Arr.: Kritisk Profil.

KL. 19. VI FREMMEDE OG DE ANDRE
Journalisten og forfatteren Georg Metz med historier og overvejelser om dansk identitet i forhold til ind- og udvandring i fortid og nutid. Ved den indledende gudstjeneste prædiker biskop Kjeld Holm. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

KL. 19. KAN ET BESAT LAND FORBLIVE NEUTRALT?
Med udgangspunkt i bogen *Danmark besat. Krig og hverdag 1940-45* redegør en af forfatterne, lektor Niels Wium Olesen, for motiverne bag samarbejds-politikken og kommer herunder ind på de betragtelige politiske og moralske gevinster, men også på de store omkostninger, politikken medførte. Entré 25,-. Hornung-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.

KL. 21. KONCERT
Dobbelt indierock med bl.a. århusianske Andaheart. Kr. 40/60. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Torsdag 24.

KL. 19. TENDENSEN TIL RETLIGGØRELSE
Tdl. justitsminister og formand for folketinget Erling Olsen om Højesterets stigende, direkte indflydelse på dansk politik. Er vi på vej mod amerikanske tilstande? Amaliegade 27. Arr.: Frit Forum.

LIVETS MENING OG BABYUNIVERS

Debatten om intelligent design har endnu en gang sat forholdet mellem teologi og naturvidenskab på dagsordenen. Så det er på en meget aktuel baggrund, Forum Teologi Naturvidenskab i starten af december markerer, at det i år er 25 år siden, fire forskere tog initiativ til at fremme dialogen mellem de to grene af videnskaben.

Jubilæet fejres med en konference, hvor centrale emner gennem år bliver taget. Således kommer man både omkring fysik og kosmologi, neurologi, kompleksitet, biologi og etik, når en række danske og udenlandske forskere giver deres *state of the art*-syn på deres respektive felter.

Et af indlæggende leverer professor Holger Bech Nielsen, der er en af arkitekterne bag superstreng-teorien og kendt for sin interesse for at forbinde kosmologi med spørgsmålet om livets mening. Han vil præsentere en version af teorien om det såkaldte babyunivers, der bl.a. åbner op for muligheden af tidsmaskiner.

Blandt de øvrige gæster er også den amerikanske filosofi-professor Michael Ruse, der sætter fokus på netop den igangværende debat mellem evolutionister og kreationister, som den udfolder sig i USA.

Hele programmet for konferencen, der afvikles på engelsk kan ses på www.teo.au.dk/teonat/konference. Ønsker man at deltage i hele konferencen inklusive frokost og lørdagens festmiddag, er der frist for tilmelding den 23. november. Alle andre kan frit komme til de enkelte foredrag.

THEOLOGY AND SCIENCE – ISSUES FOR FUTURE DIALOGUE
LØR-SØN 3-4. DECEMBER KL. 9.30.
SØAUDITORIET

KL. 19.30. ÆSTETISK REVOLUTION
Forholdet mellem frihed og skønhed er i fokus i lektor Morten Haugaard Jeppesens foredrag i anledning af 200-året for Schillers død. Richard Mortensen-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.

Fredag 25.

KL. 13.15. POLITIKKENS GRAMMATIK
Seminar om Wittgenstein og politisk filosofi. En række udenlandske og danske filosoffer diskuterer, hvordan Wittgensteins filosofi kan bruges både som et værktøj til politisk kritik og som baggrund for at udvikle nye former for politisk tænkning. De vil også gennemgå eksempler på, hvordan metoden kan være frugtbar for konkrete analyser af social, politisk og administrativ praksis. Seminaret fortsætter lørdag den 26. Flere oplysninger og tilmelding på www.wittgenstein-network.dk Richard Mortensen stuen, Studenternes Hus. Arr.: Wittgenstein-netværket

KL. 14.30. TILTRÆDELSESFORELÆSNING
I anledning af sin tiltrædelse som statsobducent og professor i retsmedicin holder dr.med. Annie Vesterby Charles forelæsningen "Omsorg for retfærdighed – et retsmedicinsk perspektiv i børnehøjde". Auditorium 2, Søauditorierne.

KL. 15. TILTRÆDELSESFORELÆNING
I anledning af sin tiltrædelse som professor i eksperimentel medicinsk forskning holder dr.med. Niels Møller forelæsningen "Stofskiftet under stress". Aud. 4, Søauditoriet. Efter forelæsningen er der reception.

KL. 15.30 DEN DANSKE ALEXANDER VON HUMBOLDT KLUB
Årsmøde med forelæsninger og musikalsk indslag ved Laura Flensted-Jensen. Professor Wolfgang Zapf, Wissenszentrum Berlin, forelæser om "Reform of the Welfare-state – a European Challenge" Kl. 17.30 forelæser Feodor Lynen-stipendiat, Dr. Miriam Haidle, Tübingen/ Århus om "Humans think in objects. A multidisciplinary and evolutionary approach to problem-solving". Richard Mortensen stuen, Studenternes Hus.

KL. 20. POETRY SLAM
Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Søndag 27.

KL. 15. DOKKEN 02
En-dags festival med orkestre i genrer, man ikke støder på hver dag. Kr. 40/60. Nordhavns-gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Mandag 28.

KL. 14.15. THE ALGORITHMIC REVOLUTION
Peter Weibel, head of Zentrum für Kunst und Medien-technologie, Karlsruhe, on interplays between digital art, op art, cinetic and cybernetics and mathematics. Kasernen, lok. 226 (indgang C), Langelands-gade 139. Arr.: Forskningsprojektet Interfacekulturens Æstetik.

KL. 15.15. INCONSISTENT PACIFIST AND RELATIVELY JEWISH
Professor Dieter Hoffmann, Max Planck Institute for History of Science, Berlin, on Albert Einstein in Berlin. G4, Matematisk Institut. Arr.: Steno Institutet.

Tirsdag 29.

KL. 19.30. HVAD ER EN HELDIG TEKST?
Hvorfor er nogle tekster inden for en religiøs kultur mere hellige end andre. Er tekstens hellighed en iboende kvalitet i kraft af dens emne, eller er dens normativitet og autoritet knyttet til tekstens pragmatiske kommunikationssituation, til sproghandling og institutionel magt? Dr.phil. Ole Davidsen fremlægger iagttagelser og overvejelser til denne problematik. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Religionsvidenskabelige Forening.

Onsdag 30.

KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Christmas Decorations. Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 12-14. "MED ANDRE ORD ..."
Med udgangspunkt i egne erfaringer taler oversætter og forfatter Thomas Harder om litterær oversættelse i praksis, kvalitetsproblemer, vanskelighederne ved at anmelde oversættelser og oversættelsernes fremtid på et bogmarked, hvor flere og flere bogkøbere mener at kunne læse engelsk. "Nobelsalen", bygn. 1453, Nobelparken. Arr.: Italiensk og Institut for Sprog, Litteratur og Kultur.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
Changing the Object. Nicholas Cook, Royal Holloway, University of London, on a Musicology of Performance. Lok. 124, Kasernen, Langelands-gade. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

POETRY SLAM

POLITIK

NYE PARADIGMER

& EN OVERSET KLASSIKER I FILMKLUBBEN

Synnøve Ressem

JULEGAVE TIL DE STUDERENDE

I julemåneden kan studerende fra universitetet gratis komme på besøg i Den Gamle By mod forevisning af studiekort. Her kan de bl.a. se den traditionelle udstilling om danskernes jul gennem 300 år. Tilbuddet gælder fra den 28. november og varer helt frem til jul. Dog kun mellem kl. 16 til lukketid kl. 19 fra mandag til og med torsdag.

Museumsdirektør Thomas Bloch Ravn håber, at ordningen bliver til gavn og glæde for begge parter.

– Vi tror, mange studerende er interesseret i at se vores traditionelle juleudstilling, men synes, det er for dyrt. For vores vedkommende ønsker vi flere gæster i den stille periode i hverdage. Museet har mange gæster i dagtimerne, men efter klokken 16 bliver her ganske tomt. Derfor håber vi, at rigtig mange studeren-

de vil komme og skabe liv og glade dage i gaderne, siger Thomas Bloch Ravn.

Han fortæller, at den populære juleudstilling er en fast tradition, og målet er at gøre den bedre år for år med stadig nye tiltag og overraskelser. Blandt årets nyheder er Eilschous Boliger fra Odense, som spillede en stor rolle i H.C. Andersens opvækst.

Juleudstillingen viser, hvordan danskerne har fejret jul gennem 300 år – fra 1625 til næsten nutid – med julegaver som gennemgående tema. Julegaver er også temaet for særudstillingen “Hvad du ønsker, skal du få”. Udstillingen fortæller, hvordan julen har udviklet sig fra den oprindelige religiøse fest til et gaveræs af dimensioner, og for at vise bredden og mangfoldigheden udstiller kendte danskere deres bedste julegave. De kendte repræsenterer alt fra kongehuset til politik og kultur.

– Men Den Gamle By er i julen langt mere end udstillinger, frem-

hæver Thomas Bloch Ravn og beretter om mad og drikke, butikker og marked med boder og gøgl. Imidlertid er der ting, som Den Gamle By i julen er helt blottet for: guirlander i gaderne og juletræer med glimmer og lys alle vegne.

– Det hænger sammen med, at vores jul først og fremmest viser den gamle jul – fra før disse nymodens ting kom frem. Julestemningen, som vi kender den i dag, kommer først i perioden 1810-1850. En del af vor tids juletraditioner er opstået endnu senere. Juleudstillingen omfatter perioden fra 1625 til 1929. Derfor mangler en del juleklassikere som kalenderlyset, som første gang tændtes i begyndelsen af 1950’erne, forklarer museumsdirektøren.

Synnøve Ressem

KL. 16. HVORFOR SKAL MAN VÆRE HØJRE-ORIENTERET FOR AT BLIVE VENSTREORIENTERET?
I efterårets foredragsrække om uddannelse og dansel behandling lektor Ole Morsing Thomas Mann, Goethe, Nietzsche m.fl. i et uddannelsespolitisk perspektiv. Er det stadig nødvendigt at være noget, før man gør noget, og fordrer det en omvurdering af alle værdier? Kan (ud)dannelse være en hjælp hertil?
Aud. A1, bygn. 333. Arr.: Kritisk Profil.

KL. 17.30. DANSK EUROPAPOLITIKS LANGE LINJER
Historikerne møder praktikerne, når Jean Monnetprofessor Thorsten Borring Olesen og professor emeritus Nikolaj Petersen – forfatter til bind 5 og 6 af *Dansk Udenrigspolitik Historie* – diskuterer karakteren af og dilemmaerne i den danske europapolitik gennem 50 år med to af periodens mest prominente embedsmænd, fhv. ambassadør og departementschef Jens Christensen og fhv. departementschef og generalsekretær for EF’s ministerråd Niels Ersbøll. Aud. 4, Søauditoriet. Arr.: Jean Monnet Centret.

KL. 21. KONCERT
Dobbelt rockkoncert med københavnske Chorduroy og de lokale Tonekontroll. Kr. 30/40,-. Nordhavns-
gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Torsdag 1.
KL. 15. TILTRÆDELSESFØRELÆSNING
I anledning af sin tiltrædelse som klinisk professor i postgraduat medicinsk pædagogik holder overlæge, dr.med. Peder Charles forelæsningen “Feedback i den lægelige videreuddannelse”. Aud. 2, Søauditoriet. Efter forelæsningen er der reception.

KL. 20. JULEKONCERT
Konservatoriets Big Band spiller Duke Ellington, pop/rock m.m. Gratis. Nordhavns-
gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Fredag 2.
KL. 10-16. KULTURKANON
Seminar med foredrag og debat mellem forfatteren Ole Grünbaum, forfatter og anmelder Lars Bukdahl, billedhugger og formand for kanonudvalget for billedkunst samt lektor, dr.phil. Hans Hauge. Søauditoriet.

KL. 10-16. DEN DANSKE ADEL I MIDDELALDER OG RENÆSSANCE
Seminar i anledning af professor, dr.theol. Troels Dahlerups 80-års-dag. Flere oplysninger på www.hum.au.dk/nyheder/kalender/ Mødesal 1, Konferencecentret, Studenternes Hus. Arr.: Afdeling for Kirkehistorie.

KL. 20. KONCERT
Bugpowder, Joint the Organ Revolution og DJ Kr. 60/80,-. Nordhavns-
gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS i samarbejde med Dokken 02.

Onsdag 7.
KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Christmas Party. Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 20. TEATERSPORT
Publikum udfordrer deltagerne, som improviserer på

bedste vis. Nordhavns-
gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Torsdag 8.
KL. 10-16. EVENTYR OG ETIK
En konference, der markerer, at det i år er henholdsvis 200 og 100 år siden, H.C. Andersen og K.E. Løgstrup blev født. Johan de Mylius behandler grundtemaer i H.C. Andersens forfatterskab, og David Bugge taler om digtningen i K.E. Løgstrups etik. Etikken i H.C. Andersens digtning er emnet for Jakob Bøggilds

indlæg. Afsluttende indlæg fra Anette Øster og Svend Andersen om barnet som forbillede hos henholdsvis H.C. Andersen og Løgstrup. Aud. 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Løgstrup Arkivet.

KL. 15. TILTRÆDELSESFØRELÆSNING
I anledning af sin tiltrædelse som klinisk professor i ortopædisk kirurgi holder professor, overlæge, dr.med. Kjeld Søballe forelæsningen “Nye aspekter inden for ortopædkirurgisk forskning”. Aud. 2, Søauditoriet. Efter forelæsningen er der reception.

TA’ BUSSEN - LINIE 888

KUN 120 KR.
For studerende og seniorer fra mandag til torsdag

ÅRHUS
ROSKILDE
KØBENHAVN

Rejsetid ca. 3 timer.
Afgang fra Århus
rutebilstation.

Abildskou ²/₅

Tlf. 70 210 888
Online booking:
www.abildskou.dk

En forsvunden fuldmægtig?

EFTERLYSNING

En indtil videre identitetsløs mand er fundet på et loft i de gule bygninger i nordøst-hjørnet. Den mere end almindeligt velklædte herre i sin gyldne ramme dukkede frem under en oprydning. Tekniker Steffen Christiansen fra Antikmuseet så billedet og fandt det skammeligt, at det bare stod der på loftet, så han tog det med. Om ikke andet kunne det være sjovt at finde ud af, hvem manden på billedet var, tænkte han. Men det skulle vise sig at være sværere end som så at finde svaret på det spørgsmål. Manden på billedet er selvsagt ikke i stand til at opgive hverken navn og tilknytning til universitetet, og maleriet giver ingen hints i forhold til, hvem han måtte være.

Kunsthistorikere anslår, at han er malet engang i 30'erne, 40'erne eller 50'erne, og maleriet er signeret med initialerne SB. Der kunne være tale om Århus-maleren Søren Bentzen. Han døde i 60'erne, så tidsmæssigt kunne det passe, og han skulle efter sigende også have malet portrætter.

Nysgerrigheden begynder at nage. Hvem kan det være? En rig velgører? En mindeværdig professor? Eller er det i virkeligheden den forsvundne fuldmægtig?

Et helt fjerde bud kunne være en far til en universitetsansat med et betragteligt faderkompleks – men ok, så var det kompleks heller ikke større, end at faren endte på loftet.

Steffen Christiansen har spurgt folk, som han mener har været på universitetet i noget nær en menneskealder, og indtil videre har det ikke bragt ham på sporet af mandens identitet. Efter opfordring kontaktede han Palle Lykke fra Universitetshistorisk Udvalg, for hvis nogen er universitetets hukommelse i systematisk form, så er det Palle Lykke. Men også han måtte kapitulere.

Nu går *CAMPUS* ind i sagen i håbet om, at læserne kan være behjælpelige. Enhver oplysning er velkommen.

Ring på 8942 2335 eller send en mail til campus@au.dk

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Dette måske mere end 50 år gamle maleri er dukket op på et loft på Aarhus Universitet. Nu er spørgsmålet så – hvem er han?

Gab

Man kan lære meget af at studere sine medpassagerer i en undergrundsbane – herunder ikke mindst, hvordan de gaber.

Bagsiden har fundet et hidtil noget overset feltarbejde i gabets anatomi frem fra gemmerne. Det blev udført midt i fattigfirsernes Italien, nærmere bestemt i Rom, hvor to driftige forskere, Gabriele Schino og Filippo Aureli, satte sig for at undersøge gaberiet i Linje B under Roms gader over en 11 måneder lang periode.

Målet var at gendrive eller understøtte en gammel teori om, at mænd gaber mere end kvinder, og at de i deres gab blotter hjørnetænderne mere end kvinder. Det sidste skulle der efter sigende være en evolutionsbiologisk forklaring på, idet mange hanpattedyr har større hjørnetænder end hunpattedyr og gerne viser dem frem for at skræmme mulige

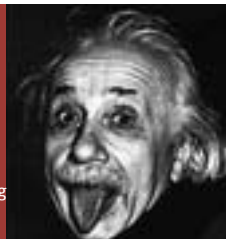
rivaler. Forklaringen har dog den åbenlyse skavank, at det er de færreste mandlige medlemmer af homo sapiens, der er født med hugtænder, der kan imponere endsige skræmme ret mange.

Efter 94 ture med Linje B konkluderede de to italienske forskere, at der ikke er hold i teorien om, at mænd gaber mere end kvinder – i hvert fald ikke i undergrundstog – og de blotter heller ikke deres hjørnetænder mere markant end kvinder.

Forskningsverdenens interesse for det menneskelige gab er dog ikke aftaget. Den hollandske forsker Wolter Seuntjens, bedre kendt som doktor Gab, har for nylig udgivet en imponerende 464 sider lang afhandling *On Yawning* om den skjulte seksualitet i det menneskelige gab.

/hp

Redigeret af Hans Plauborg

Heureka!!!

Lugten af sygdom

Der er god grund til at være bekymret, hvis lugtesansen begynder at svigte. Det kan nemlig være et tegn på begyndende demens og stærkt rystende hænder.

Nye undersøgelser fra universitetet i Dresden tyder således på, at der er en sammenhæng mellem svigtende lugtesans og begyndende Parkinsons og Alzheimers sygdom.

Det er professor dr. Thomas Hummel, der mener at have påvist sammenhængen. En ud af ti personer med svigtende lugtesans har ifølge dr. Hummel også Parkinsons sygdom i et tidligt stadie, og over 90 procent af alle Parkinsons-patienter kan ikke lugte skidt fra kanel. Sammenhængen er knapt så stærk i forhold til Alzheimers-patienter.

Dr. Thomas Hummel siger, at udviklingen af Parkinsons sygdom kan mindskes eller udsættes med en tidlig diagnose, og vil nu udvikle en decideret lugtest.

Det vigtige østrogen

Forskningen i det kvindelige kønhormon østrogen eksploderer for tiden.

Først kom nyheden om, at smukke kvinder producerer mere østrogen end deres mindre attraktive medsøstre. Det er forskere University of St. Andrews i Skotland, der har indsamlet urinprøver fra 56 hunkønsvæsener mellem 18 og 24 år og efterfølgende taget billeder af dem – altså kvinderne. 15 andre kvinder og 14 mænd bedømte så de 56 unge kvinder i forhold til, hvor attraktive, feminine og sunde de så ud, og der viste sig at være en klar sammenhæng mellem østrogenindholdet i deres urin og deres placering på skønhedsskalaen. Jo mere østrogen, jo smukkere.

Nu viser en ny britisk undersøgelse så, at det kvindelige kønhormon muligvis også har æren for, at kvinder er bedre til at køre bil end mænd.

Denne gang er det forskere fra Bradford University, der mener at kunne dokumentere, at østrogen gør kvinder bedre til at løse opgaver, der kræver mental fleksibilitet og simultankapacitet. Konklusionen bygger på undersøgelser af 43 mænd og kvinder mellem 18 og 35 år, der udførte en række test, der bl.a. involverede regelindlæring, planlægning og evnen til at håndtere en motor. Kvinderne var væsentlig bedre end mændene til at flytte fokus mellem de forskellige opgaver, og det gjorde det lettere for dem at klare en opgave som bilkørsel.

Andre forskere mener dog, at konklusionen er kørt helt af sporet. Ifølge trafikforsker Nick Neave fra University of Northumbria er den afgørende forskel på mænd og kvinder i trafikken, at mænd tager flere chancer. Derfor kommer de ud for mere dramatiske ulykker, mens kvinder oftere kommer galt af sted i mindre uheld – f.eks. i forbindelse med kryds, rundkørsler og parkeringer.